

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
 AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
 Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

300 holdig 1/2 q buza egyenértéke	500
300 " " " " " "	1000
3000 " " " " " "	3000
3000 " " " " " "	5000
3000 " " " " " "	8000
3000 " " " " " "	10000
3000 " " " " " "	15000
3000 " " " " " "	20000
3000 " " " " " "	25000
3000 " " " " " "	30000
3000 " " " " " "	35000
3000 " " " " " "	40000
3000 " " " " " "	45000
3000 " " " " " "	50000
3000 " " " " " "	55000
3000 " " " " " "	60000
3000 " " " " " "	65000
3000 " " " " " "	70000
3000 " " " " " "	75000
3000 " " " " " "	80000
3000 " " " " " "	85000
3000 " " " " " "	90000
3000 " " " " " "	95000
3000 " " " " " "	100000

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelése alatt
 Kiadói: **Szilágyi Zoltán**
 az OMGE igazgatója
 Felelős szerkesztő: **Buday Barna**
 Társzerkesztő: **Reithmayer Imre**

Idelgyenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:	Előfizetőknek:
Egy évre — 200,000 K	Egy évre — 320,000 K
Félévre — 100,000 "	Félévre — 160,000 "
Negyedévre — 50,000 "	Negyedévre — 80,000 "

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 61-08

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 90-38

TARTALOM:

- Bajban van a közgazdasági egyetem. (By) Burgonyafajták összehasonlító kísérletel 1924-ben. (K. Tokács Gyula.)
- Hozzászólások a hóguta kérdéshez. (Kocsol János, Bogdán Mátys, Zambach Endre.)
- Az időszerű legelő hasznosítása. (Bodrogközy Zoltán.)
- Balkán lókiállítás. (D. H.)
- Szénaméltó berendezés a felsőmáti gazdaságban. (Sass Gábor.)
- Új rendeletek.
- Levelszekrény. (Fuhok sársíntása.)
- Juhászati kiállítás és tenyészjuhvásár Debrecenben. (K. T. S.)
- Vegyes közlemények.
- Főszerkesztői közlemények.
- Szerkesztői üzenetek.

Bajban van a közgazdasági egyetem.

Fél évszázadon át kérte, sürgette a magyar gazdaságtudományi és mezőgazdasági főiskola felállítását, míg az végre 1920-ban, ha nem is valósult meg önálló szervezatként, de legalább hajlékot talált a közgazdasági egyetem keretében. Össze kellett fogyni a gazdaságtudományi és kereskedelmi oktatásról az agrárélet kérdéseiben otthonos közgazdasági tanácsadók és a külügyi szolgálatra alkalmas ifjak nevelése is elodázhatlan feladatként jelentkezett. Mindezeknek a kiképzését a közgazdasági egyetem tette feladatává. Azt a fontos hivatást vállalta eszerint az az intézmény, hogy a mezőgazdasági érdekek felismerésén alapuló közgazdasági szellemet beleviszi a kereskedelmi életbe, a közgazdasági és a külügyi szolgálatba s viszont a gazdaságtudományi és kereskedelmi és közgazdasági látókörét ad. Pontos feladata még a tanárképzés is, mind a mezőgazdasági, mind a kereskedelmi felsőiskolák számára. Látnivaló ezekből, hogy a közgazdasági egyetem létesítése nem valamely felesleges nagyképzés volt, hanem csupa olyan fontos és mellőzhellen szükségletet karolt fel, amelyeknek kielégítéséről valamely formában abban az esetben is okvetlenül gondoskodni kellett volna, ha a gazdaságtudományi kart nem alapítják meg. Annál nagyobb megdöbbenéssel fogadjuk azt a hírt, hogy a közgazdasági egyetemmel a takarékosági bizottság most abból a szempontból foglalkozik, hogy miként lehetne megtakarítani ennek az intézménynek a fenntartási költségeit. Még nincs javaslat az intézmény megszüntetéséről vagy szétbontásáról, de csak a közeli időkben alakul ki a beszerzett adatok mérlegelése alapján. Azok azonban, akik ismerik egyfelől a hangulatot, másfelől a takarékoskodásnak rank nehezede kényszerét, igen komolyan látják a helyzetet és egyáltalán nem tartják kizártnak, hogy a takarékosági bizottság javaslata a gazdaságtudományi kar fenntartása ellen fog szólni. Ilyen aggasztó körülmények között minden erőnkkel tiltakoznunk kell ennek a gazdasági szempontból fontos és nehezen kiverekedett intézménynek a leszerelése ellen. Mi tudjuk is, hirdetjük is azt, hogy takarékos-

kodni kell. Elkészítendő azonban azt tapasztalni, hogy a takarékoskodási felmeredéseknek első vonalon a mezőgazdasági kultúra erősítője esnek utjába. Nem régen sirtuk el, hogy milyen fukar dotációban részesül a földművelésügyi tárca; hogy szakoktatásügyi és kísérletügyi intézményeink milyen siralmas helyzetben vannak, mennyire lemaradtak vezető férfiak fizetésben, előmenetelben; még könyvekre, kísérleti eszközökre, a buvárkodás legszükségesebb eszközeire sincs pénz. Ugyanakkor a középiskolai tanárok előtt magas fizetési fokozatot nyitnak meg s más vonalon meg olyan előléptetések történnek, amelyekhez az országnak semmiféle életszükséglete nem fűződik. A mezőgazdaság fejlődésére kiható intézményeket valóban bővíti ellátásra fogták, pedig a mezőgazdaság termelőképességének javulásában van minden remény. Abban akarnának most már takarékoskodni, hogy a közgazdasági tudományt mai szűk fővárosi hajlékából is kilakoltatják?

Alig tudjuk megérteni, hogy a takarékoskodás szelleme hogyan vezetett éppen a közgazdasági egyetemhez, amely ma a legolcsóbb tudományos iskola. A tudományegyetemen 500-1000 aranykoronába kerül egy-egy hallgató évi kiképzése, a közgazdaságtudományi fakultáson pedig csak mintegy 134 aranykoronába. Magának az egész közgazdasági egyetemnek fenntartására évenként mintegy 180,000 aranykoronát áldoz az állam, alig többet, mint amennyit az állam azoknak a felső kereskedelmi és tanárképző intézményeknek a támogatására áldozott, amelyeknek feladatát a közgazdasági egyetem átvette. Ez azt az összeget a közgazdasági egyetem felállításával sem lehetne megtakarítani, mert hiszen ha leszakítják is a közgazdasági egyetem emlőiről a kereskedők, tanárok, közgazdasági és diplomáciai tisztviselők képzését, más dajkaságba kell adni ezeket a feladatokat és ez megint csak pénzbe kerül. Az oktatás átvett feladatait a tudományegyetemek drágábban végeznék, amint ezt az előrebocsátott adat bizonyítja, a részek önállósítására pedig józanul nem is gondolhat az, aki takarékoskodni akar. Nehéz tehát megérteni, hogy micsoda elképzelhető megtakarítást remélnék a közgazdasági egyetem megbolygatásától.

Bennünket elsősorban természetesen a mezőgazdasági szakcsoport érdekel, amely a közgazdasági egyetemnek is kétségtelenül legfontosabb osztálya. Ujabbban ismételtelen felmerült már az a kérdés, vajon jól van-e elhelyezkedve a mezőgazdasági szak a közgazdasági egyetem keretében, itt a fővárosban, ahol viruló mezők helyett aszfaltos utcákat lát a hallgató. A bírálóknak általában három kifogása van. Az egyik az, hogy aszfalton nem lehet gazdálkodni. A második, hogy a hallgatókat túltömik és agyonnyargatják a sokféle studiummal. A harmadik pedig az, hogy a közgazdasági egyetem termelést folytat olyan magasabb elméleti képzettségű s igényes gazdaságban, akik az egyre összefüggő szoruló birtokhatárok között nem helyezkedhetnek el. Ezekből a bírálóktól többen azt a következtetést vonták le, hogy a mezőgazdasági főiskolát át kell telepíteni vidékre; a többi szakcsoporttal nem törődnek a bírálók, azokat akár meg is szüntetnék.

Ezek a kifogások nem valami komolyak. Fordított sorrendben válaszolva az észrevételekre, megállapíthatjuk, hogy a túltermelés okán valamennyi egyetemet be kellene zárni. Sok tárgya van a mezőgazdasági szaknak, az bizonyos, de éppen azért egyetem az egyetem, hogy ott minden tárgyat specializálva és kimélyítve, a kérdés leghivatottabb tudósai adjanak elő s a fiatalság a sok studium között választhasson. Ami pedig a mezőgazdasági főiskolának fővárosi elhelyezését illeti, ez ósregi követelésünk volt.

Mint külföldi hírneves gazdasági főiskolák példája is mutatja, az elhelyezésnél nem a szabad mezőkre esik a súlypont, hanem arra, hogy a főiskola olyan helyen legyen, ahol tudományos iskolák, kulturális intézmények vannak, amelyek vezetői előadóként működhetnek, a gyűjtemények, laboratóriumok, könyvtárak az ifjúság kiképzése és művelődése érdekében hasznosíthatók, szóval ahol a főiskola a kultúra vérkeringésének minden előnyét élvezheti. Nálunk csak a főváros ilyen alkalmas hely, mert itt összpontosulnak a vidéken fel nem található tudományos és kísérletügyi intézmények, gyűjtemények, könyvtárak s azok a szellemi kiválóságok, akiket semmiféle vidéki gócpontba nem lehetne áttelepíteni. Ezek a körülmények úgy döntik el a kérdést, hogy a mezőgazdasági főiskola csakis Budapesten lehet.

Mindent összevéve, nekünk nincs kifogásunk a mezőgazdasági szaknak a budapesti közgazdasági egyetembe történt beállítására. Kezdetben panaszkodtunk volt amiatt, hogy az állami hozzájárulás szűkmarkúsága nem adott módot a tanszékek kellő megalapozására s a szemléltető és a gyakorlati oktatás eszközeinek megszerzésére.

A lefolyt négy év alatt azonban a mezőgazdasági szak tanszékei a professzorok egyéni buzgalma és társadalmi adományok felhasználása révén szépen felszerelték magukat s olyan gyűjteményeket hoztak létre, amelyek — az idő rövidségét tekintve — örvendetesen meglepő jelei a haladásnak. Szert tett az iskola az állam megterhelése nélkül egy 200 holdas, internátussal berendezett tangazdaságra is. Ha kívánságaink merülhetnek fel, ezek arra irányulnak, hogy a biztatóan megindult fejlődés tovább tartson s a mezőgazdasági szak több önállóságot nyerjen. Minden máskülönb talán jogosult kifogást és működési hibát orvosolni és javítani fog az idő, a tapasztalat, a tanárok nagyobb gyakorlatossága és az eleven élet szükségleteihez való fokozatos igazodás. Intézményeknek éppen úgy, mint a növényeknek fejlődniük kell az idővel, hogy elérjék a gyümölcsstermő kort. Mi reméljük, hogy a ma még kiforratlan intézmény szellemi tartalma fokról-fokra tisztulni és nemesedni fog. Tiltakoznunk kellene tehát az ellen, hogy a közgazdasági egyetem azon a címen szereljék le, hogy az a mezőgazdaság részéről hozzáfűzött várakozások kielégítésére rövid multjában és méltán remélhető fejlődésében nem szolgáltatja a kellő biztosítékokat.

Kedvezőbb időben, midőn a mezőgazdasági szak önállósítása, vagy jobb hajlékba helyezése kivihető volna, nem aggasztana talán bennünket a közgazda-

Kőbányai bizományi sertéshizlalótelepén
 beállított sertésekre előnyös feltételek mellett **előleget** nyújt a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
 (Budapest, V., Alkotmány-utca 29.)
 Tájékoztatót megküldi sertéshizlalótelepeinek irodája:
Kőbánya, Szállás-utca 20-22. szám. • Telefon: József 93-14
 Mai számunk 18 oldal.
 Ezen szám ára 4000 K.

sági egyetem megbolygatása. Most azonban tisztában vagyunk azzal, hogy a mezőgazdasági szaknak olcsóbb, előnyösebb és az egész közgazdasági nevelés szempontjából célszerűbb elhelyezését és kedvezőbb fejlődési feltételek közé juttatását nem remélhetjük. Ezért a közgazdasági egyetem ügyét a gazdatisádalomnak azzal a tudattal kell a magáévá tenni, hogy ennek az intézménynek megdőlésével a mezőgazdasági főiskolát pótló szakcsoport is hajléktalanná válik és beláthatlan végű válságba kerül.

Arra még csak gondolni sem akarunk, hogy a mezőgazdasági szakot megszüntessék. A mezőgazdasági kultúra fensőbb érdekeinek ez az arcucsapása megbélyegezné a szanalás művelését is. Mert olyan szanalási program, amely a mezőgazdasági kulturális intézmények kiheztetése mellett, a legfelső szakoktatás lefejezése árán kívánna biztosítani az ugynevezett pénzügyi egyensúlyt, lelkes hívóit is kiabrándítaná és eliszonyítaná magától. *By.*

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Burgonyafajták összehasonlító kísérletei az 1924. évben.

A „Köztelek“ folyó évi 22. és 23. számában beszámoltam arról, hogy az ország különböző helyein levő gazdaságok nagyban való termelés mellett az egyes burgonyafajtákkal minő eredményeket értek el. Ennek kiegészítésül a *Gödöllői M. Kir. Burgonyatermelési Telepen*, valamint az *Eszterházy Pál hg., Eszényi Jenő és a Nyírség Mezőgazdasági R.-T.* uradalmak kísérleti telepein az 1924-ik évben lefolytatott fajtaösszehasonlító kísérletek végeredményeit röviden az alábbiakban foglalhatom össze.

Az említett helyeken az egyes fajták egymás mellett kisebb parcellákon termeltettek és pedig oly módon, hogy — a hibák kiküszöbölése végett — az egy-egy fajtaival beültetett terület kétszeresen, négyszeresen, illetve hatszorosan megismételték. A kísérletek között számos fajta szerepelt, rövidítés kedvéért azonban jelen cikk keretében csak azokat a fajtákat vettem fel, amelyek a hazai nagyban való termelés szempontjából is figyelembe jöhetnek.

A *Gödöllői* telepen lefolytatott több különálló kísérlet végeredménye — a Walthmann-burgonya arányszámát 100-nak véve — a következő:

Fajta	Arányszám	Keményítőtartalom
1. Pirola	126	14.5%
2. Deodara	120	17.1%
3. Industrie	119	16.5%
4. Krüger	117	14.7%
5. Pepo	113	12.5%
6. Weisse Riesen	109	15.0%
7. Rubia	109	15.0%
8. Citrus	105	14.2%
9. Gratiola	105	13.6%
10. Ella	101	16.2%
11. Walthmann	100	17.8%
12. Bismarck	100	17.9%
13. Graf Dohna	98	16.8%
14. Lotos	92	14.2%
15. Up to date	91	15.2%
16. Weddigen	95	16.5%
17. Fröhe	81	16.8%
18. Norma	79	15.4%
19. Goldball	77	14.9%
20. Rózsa	75	15.6%
21. Jubel	61	17.1%
22. Juliniere	50	12.1%
23. Juliperle	50	11.2%
24. Kifli	48	13.3%

Az *Esterházy Pál hg.* eszterházi uradalmának *tőzeggyári* kerületében a kísérletek hatszorosan voltak megismételve. A parcellák nagysága egyforma volt ugyan, de a vetőgumók nagysága fajtankint válto-

zott. Ez természetesen a terménagságra is befolyást gyakorolt, miután a nagyobb gumó után rendszerint erősebb tövek, azok alatt pedig több és nagyobb gumók fejlődnek. A kísérletek eredménye a következő volt:

Fajta	kat. holdankint vetőgumó kg. termés q
1. Walthmann	1263— 128—
2. Krüger	1238— 109—
3. Weisse Riesen	892— 84—
4. Up to date	984— 82—
5. Rózsa	783— 78—
6. Riesen Niere	1041— 76—
7. Kukuk	637— 75—
8. Industrie	847— 71—
9. Alma	1070— 70—
10. Bismarck	922— 70—
11. Juliniere	834— 61—
12. Weddigen	944— 52—

Eszényi Jenő tornyospálcai uradalmában — burgonyanemesítő uradalom lévén — sok Walthmann, Krüger-, Deodara- és Rózsa-törzs volt a kísérletekbe beállítva. Jelen összehasonlításban az egy fajtki eredményeit összevontam. Az uradalom külföldi származású burgonyái csak későn kerültek az uradalomba, későn lehetett azokat elültetni s így azoknak gyengébb eredményei nem vehetők tisztán a fajták rovására. Kísérleteinek végeredménye a következő:

Fajta	kat. h.-kinti termés q	keményítőtartalom
1. Krüger	164	15.2%
2. Deodara	134	16.9%
3. Orosz hagyma	130	18.2%
4. Walthmann	128	18.6%
5. Pirola	108	13.0%
6. Parnassia	107	19.0%
7. Industrie (Ebsdorfi)	106	15.6%
8. Jubel (Richter)	105	15.0%
9. Tannenbergr (Trog)	105	17.5%
10. Regent (Richter)	103	15.4%
11. Kleinod (Trog)	96	17.7%
12. Alma	95	16.7%
13. Ella	94	18.0%
14. Fürsten Krone (Richter)	93	19.9%
15. Mándoki Rózsa	92	15.2%
16. Citrus	92	17.0%
17. Döghel Rózsa	89	14.5%
18. Primadonna (Richter)	89	14.4%
19. Lichtblich (Trog)	88	15.6%
20. Princess (Richter)	86	15.9%
21. Laurus (Kameke)	72	15.4%
22. Frühe Ertragreiche	59	14.6%
23. Gold Perle (Paulsen)	53	14.4%
24. Sarga Kifli	50	17.5%
25. Goldball (Kameke)	45	13.4%
26. Juli (Paulsen)	24	11.4%

A „*Nyírség*“ Mezőgazdasági R.-T. görögországi uradalmának kísérleti telepein a következő eredmények mutatkoztak:

Fajta	Kat. holdra számított termés q-ban
1. Deodara	122—
2. Walthmann	114—
3. Gratiola	107—
4. Rózsa	92—
5. Alma	74—
6. Jubel	69—
7. Beseler	67—
8. Kifli	25—

Ugy az itt, mint a „Köztelek“ folyó évi 22. és 23. számában leközölt adatokból majdnem ugyanazok a fajták mutatkoznak a legbővebben termőknek, mindamellett a termelendő fajta megválasztásánál nemcsak a bő termésre, hanem — aszerint, hogy milyen célra akarjuk azt használni — a burgonya egyéb tulajdonságaira, valamint a piac igényeire is figyelemmel kell lennünk. Például a *Krüger* burgonya sokat terem ugyan, de az ára jóval alacsonyabb, mint például az *Industrie*, avagy az *Ella* burgonyáé. A *Walthmann* burgonya szintén csak alacsonyabb áron értékesíthető, étkezési burgonyának nem igen veszik, viszont a szeszgyári gazdaságoknak termelésre kizárólagosan csakis ez a

burgonyafajta ajánlható, mert olyan keményítő-hozamot adó más fajtájú burgonyánk ezidőszent még nem igen akad.

K. Takács Gyula
m. kir. gazd. felügyelő.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Hozzászólások a hóguta kérdéséhez.

I.

Olvasom a sok cikket, melyek a múlt évi rossz termés okát kutatják. Szerény megjegyzésem az, hogy a tavalyi rossz termés oka már áprilisban kezdődött. Tudjuk azt, hogy mily későn tavaszodott tavaly. Március 19-én kezdtünk vetni. Áprilisban hidegek voltak az éjszakák, melyek minden növényi fejlődést megakasztottak. Azután következett az igen csapadékos május (156.5 mm. esőnk volt májusban) és majdnem mindenkit meglepett az erővel teljes fejlődés. Áprilisban már megállapítottam, hogy pusztulnak a gabonák, egyre ritkábbak voltak. És így is lett!

A később megindult bokrosodáskor fejlődő száraz lemaradtak. Mikor az erős szárazság már fejlett volt a szem, ezekben az akkor kezdett fejlődni. Jött az aratás előtti hirtelen meleg. A fejlődő szemek kibírták, azonban a későbbben fejlődő kalászkok megkapták a „hógutát“. Így lehetséges az, hogy a nagy hóguta ellenére ugyanazon táblán volt I. osztályú szem is, de nagyjából „hóguta“ ütötte.

Igazolásul felhozom az alábbi adatokat a rozstáblán:

Vetés ideje	Terület m. hold	Össztermés		Kat. holdankint		Megjegyzés		
		I.	III.	I.	III.			
IX. 15.	22	355	17,315	670	16	787	0'30	17% - a III. a. az ösztartomány
X. 15.	14	266	7260	880	19	511	0'63	12% - a III. a. az ösztartomány

Pedig aratás előtt utóbbi táblán helyenkint meg is dült és oly meglehetősen szép volt a vetés, hogy termését az előbbinél többre becsültem. Előbbinek tehát nem ártott az aratás előtti meleg, utóbbi azonban megérezte a „hógutát“. Tudtommal azonban aratáskor mindig szokott meleg lenni, tehát ha volna hóguta, minden évben tönkretenné a termésünket.

Minden évben előfordul, hogy egyes táblákon a szem megszorul és figyeljük csak meg, hogy a későn vetett és gyenge tábláinkat éri ez a baj.

Nem hiszek a hógutában. Hiszem, hogy talajaink általában foszforszegények, hiszem azt is, hogy ki vannak zsarolva és tudom, hogy sok gazdaságnak kevés az ereje ahhoz, hogy őszel kellő időben el tudjon vetni, de az erőben lévő talajba és kellő időben vetett ősziakat a „hóguta“ nem teszi tönkre.

Lesvárpuszta.

Koncsál János
intéző.

II.

Véleményem szerint helytelen volna a múlt évi rossz termést csak a hógutának tulajdonítani, mert mint minden évben, ugy a múlt évben is volt sok helyen rovar- és rozsdakár, megdülés, sőt a két utóbbi a sok esőzés miatt jóval több a szokottnál. De ahogy nem szokott egy jól gondozott és takarmányozott malacfalóban egyféle betegség 40-45% elhullást okozni, éppúgy nem lett volna a múlt évben sem olyan rendkívül gyenge termés, ha a szokott gabonabetegségekhez nem jött volna egy másik baj is, a hóguta. Természetes, nem minden tábla termése érezte meg egyformán, mert előfordult 79-80 kg.-os buza is, tehát nézzük sorra, melyik tábláknak ártott legtöbbet!

I. Tavasszal a mélyebben fekvő táblák túlmedvesek lévén, tehát a vetések 1-2 héttel a rendesnél későbbben kezdtek fejlődni; más években az ilyen táblákat 1-2 héttel későbbben arattuk és semmi külö-

FORDSON-TRAKTOR

raktárról azonnal szállítható

HALTENBERGER VILMOS

a FORD-gyárak autorizált képviselője,

Telefon: 66-15 Budapest, VI., Nagymező-u. 19. Sürgönyeim: Wilford Budapest

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsáshoronák, tárcsás szíkekék, fűkaszálo, burgonyakiszedő, körfűrészberendezés

Fordson petróleum motorolaj motorbenzin

Speciális minőségben

„STEAU“

Kőolajkereskedelmi R.-T.

Budapest, V., Nádor-utca 8.

Telefon: 194-33/194-39
Távírási cím: Petrosleg

növebb baj nem történt. A múlt évben pedig a még zöld gabona máról holnapra megfehéredett, vagyis kényszerérett.

2. Rozsda is majdnem minden évben van többkevesebb, de ha nem jön egyéb baj is, még várható jó termés. Láttam már olyan rozsda táblát, hogy aratáskor a megszáradt rozsda por felhőszzerűen szállott s mégis 20 q-s buzatermést adott kat. holdankint.

3. Dült gabona kalászonkinti termése rendszerint kevesebb mint az állóé, de mivel itt sokkal több kereszt szokott lenni, nem ritkaság a dült táblákon normális évben a 15-16 q-s átlag.

4. Még a rozsda is, mely egyedül is felére, vagy harmadára redukálhatja becsülésünket, különösen ahol a hesszeni, frit- és csikosháti buzalégy tesz kárt, de ezek ellen a későbbi vetés kellő védelmet nyújt, tehát a fenti kártételekhez senki sem kérte a hógutát, sajnos, az magától is jött. Azt, hogy a gabonaszemek tartalma nem illó olaj, azt mindnyájan tudjuk, nem is a már kész termés illant el, hanem a gabona szára a hóguta miatt 3-4 nappal előbb elhalt, mielőtt még hivatását a szemekkel szemben elvégezhette volna. Ugyanis az aratás időpontja is azért olyan fontos, mert mind a korai, mind a kései aratás a termés minőségét és nagyságát igen lényegesen befolyásolja. Sőt ha a viaszérésben aratott buzakalászköböl a szemeket azonnal kimorzsolva napon szárítjuk meg, akkor színök halványabb és a fajsúlyuk pár kg.-mal kisebb lesz, mint a keresztben lassan megszáradt buzának.

Az, hogy a rossz talajművelés és a gyenge trágyaerő volna oka a múlt évi gyenge termésnek, tagadom, mert talajunkat talán mégsem lehet pénztárcánkhoz hasonlítani, mely máról holnapra egyszerűen kiapadhat.

Ismerek gazdaságot, hol 1-2 évvel előbb tudták meg, hogy mely területek maradnak meg a földreform után és ezeket a lehető legjobb erőben találta az 1924. évi termés s bizony, sajnos, itt is 3-400 kg.-mal kisebb a gabonatermés, mint az előző 5 év átlaga, pedig rovarkára nem is volt.

Csatárimajor (Sopron m.) *Bogdán Mátyás.*

III.

A tavalyi rossz gabonatermést általában a „högutának“ tulajdonítják, minthogy pár nappal az érés előtt, hirtelen — néhány napig tartó — nagy meleg lépett fel.

Meggyőződésem szerint e hirtelen nagy melegnek, vagy nevezük „högullámnak“, semmi köze a kalászosok kényszeréréséhez, mert hiszen más években ennél sokkal nagyobb és tartósabb meleg járt, anélkül, hogy ebből kifolyólag a gabonaszem megszurolt volna.

A gabonafélék rossz termése — szerény véleményem szerint — biológiai okokon alapul és így az előíllott kényszerérett tisztán élettani rendellenességnek tartom.

Feltevésomban alábbi növényélettani okok támogattnak.

Délbaranyában két ízben volt tavaly nagyobb köd. Először május 30-án, másodszer pedig június 19-én. A köd első alkalommal oly erős volt, hogy egész napon át a napot látni nem lehetett. Már egy hét múlva a rozsda észlelhető volt, melynek a másodszori köd még inkább kedvezett. A rozsda erősen támadta a növény levélzetének és szárának zöldjét (chlorofillját), melyet csakhamar életképtelenné tett, mert az áthasználást (assimilációt), illetve az anyagcserét nagyrészt megszüntette, melyhez még hozzájárult a nagy szárazság is, úgyhogy a növény gyökérzete kélő táplálék hiányában életműködését idő előtt megszüntette. Ezt a bajt még inkább fokozta a beállott hirtelen nagy meleg, melytől a már érni kezdő gabona szeme — táplálék hiányában — teljesen összezsugorított.

Érdekes jelenségként felemlítem, hogy a már fent körülírt körülmények között egy és ugyanazon talajon — erősen kötött, dilluviális löszön — helyes vetőforgó mellett, gától mentes táblákon az egyes gabonafélék mennyire ellentállottak a köd okozta rozsda, illetve a kényszerérésnek.

Kezelésem alatt álló területben ugyanakkor hatféle buzafajta termeltünk és pedig: 35. sz. nemesített óvárit, 683. sz. ozorait, 18. sz. óvárit, 1119. sz. havanit, 721. sz. ozorait és a somogyi tarbuzát.

A nemesített buzafajta hozama feltűnően gyengébb volt a tarbuzánál, mert levélzete dusabb, így inkább ki volt téve a rozsda, mint a meghonosított tarbuz, mely gyéribb levélzete és meghonosodottsága (akklimatizálódottsága) folytán sokkal nagyobb ellentállást mutatott.

A mesterséges trágya hatása a termésátlagokra feltűnően észrevehető volt. Cukorrépa után való buza, melynek előveteménye 150 q istállótrágyát és 150 kg. szuperfoszfátot kapott kat. holdankint, 8-10 nappal előbb kezdett érni s így a szem még a rozsda teljes kifejlődése és a nagy meleg beállta előtt teljesen kifejlődhetett és az kat. holdankint 8-70 q 78 kg. hl. súlyu buzaállagot adott.

A műtrágya nélküli és későbbben vetett buzák termése az ellenkezőjét bizonyították.

Magyarbóly.

Zambach Endre
főgt. főintéző.

KASZÁLÓ- ÉS LEGELŐJAVÍTÁS.

Rovatvezető: *e. Dorner Béla.*

Az időszaki legelők kihasználása.

Az időszaki legelők bizonyos időközökben állanak a legeltetők rendelkezésére s ezért azoknak tervszerű karbantartásáról vagy javításáról alig lehet beszélni. Azonban igenis szót lehet tenni, hogy miként kell és lehet ezeket a legelőterületeket úgy kihasználni, hogy ebből a lehető legnagyobb hasznot húzzuk s hogy azok kihasználása gyakorlati legyen.

Ilyen időszaki legelők az *ugarok, tarlók, a sarju betakarítása után a rétek* s némely esetben az *erdei legelők*.

Az *ugarokat*, különösen ott, ahol még a háromnyomásos gazdálkodási rendszer divik, időközönként, vagyis a kizöldüléstől az újra szántásig, legeltetési célokra használják s noha elsőrendű legelőt a legkritikább esetekben szolgáltatnak, mégis előnyösen kihasználhatók a különféle állatok által.

A szépen kizöldült ugaron elsősorban a szarvasmarhát szokás legeltetni, mivel a felső metszőfogai hiányában csak a szálfüvet tudja lelegelni. Csak mikor már a szarvasmarha ott legelni valót nem talál, akkor hajtható oda a ló, a ló után a juh s csak azután a sertés.

A ló ugyanis fogszerkezete következtében ott is talál legelni valót, ahol a szarvasmarha már csak tengődik, a juh pedig még a ló után is bátran legel, mivel apró metszőfogaival az egészen apró füvet is képes lelegelni. A sertés nem kíván összefüggő gyeppel borított legelőt, mivel turkálva legel s az előbb említett állatok után még talál ennivalót, nemcsak a gyökerekben, hanem felturja az egerek fészket, fölfalja azok ivadékait, továbbá az ürget, vakondot, a cserebogárpajort és bábót. Mig ha az ugara elsősorban a sertést hajtják ki, utána a többi állat legelni valót nem talál.

Ugyanílyenformán vagyunk a *tarlóval*, amely különösen csapadékdusabb esztendőben bő legelőt nyújthat először a szarvasmarhának, utána a ló- és juhnak s csak ezek kiszorulása után a sertés és baromfi a kipergett magot még igen jól fölszedi, sőt ezen föl is javul. Igaz, hogy a modern gazda a tarlót a letakarítás után azonnal föléri, de ezt sokszor a körülmények akadályozzák.

A gabonafélék tarlójának — különösen a *rozs-tarlónak* a legeltetésénél gyakran előfordul, hogy az oda kivert *vemhes kocák egymásután elvetelnek*. Sokan arra gondolnak, hogy ez járványos elvetelés. Ez azonban tévedés. A járványos elvetelés fertőzés útján lép föl, itt pedig legtöbbször biztosan kimutatható, hogy a konda a tarlóra kihajtásig teljesen egészséges volt, azon idegen konda nem legelt s így a fertőzés lehetősége kizártnak mondható.

Az ilyen elvetelés abból származik, hogy némely évben a rozsban sok az anyarozs s ezt — orrszerkezetének alkalmassága folytán — csak a sertés tudja felszedni. Az anyarozs pedig a hatóanyaga — az

ergotin — az orvosok által használt vérzéscsillító és összehúzó szer, mely a vérbe jutva, összehúzza a méhet, attól a méhlepény elválik. Mivel pedig összes háziállataink között legkönnyebben elvetél a sertés, az anyarozs tarlókon legelő hasas kocák ettől vetelnek el s ezért ezeket ilyen tarlóban legeltetni nem szabad, holott a süldők azt minden baj nélkül legelhetik. (Egy esetben a Szapáry gróf-féle uradalomban a hasas kocáknak a rozs-tarlóról való elhajtása az elvetélést azonnal megszüntette.) Egy nyáron Nagytapolcsány határában nagymennyiségű anyarozsot észleltem az árpan is, bár ez a ritkább esetek közé tartozik.

A répa- és burgonyatarlón a sertés mindig talál letört répagyökereket, apró répa- és burgonyatörmeleket, holott azon más állatfaj haszonnal nem legeltethető.

A *réteket* a sarju betakarítása után, midőn azok újból kisarjadztak, szintén szokás legeltetni. Ide azonban a gondolkodó gazda a *juhokat* nem ereszt, mivel a fü gyökérnyakának lerágása által veszélyezteti a rét jövő termését. A szarvasmarha és a ló azonban bátran legelhet a sarju betakarítása után megerősödött réten s annak állagában csak akkor tesz kárt, ha a legeltetés *nedves időben* történik, amit azonban a gondos gazda nem szokott megengedni, hanem bevárja, míg a rét kellően felszikkad, hogy a legelő állatok a *kitaposás* által kárt ne okozhassanak.

A *szálerdőkben* levő tisztások némely esetben kaszálóként szerepelnek. Ha azonban ezeket nem érdemes kaszálni, kihajtható arra a szarvasmarha vagy a ló, mivel ott a faszarjak leszakítása által kárt nem okozhat, nem úgy, mint a sarjerdőben, ahonnan ezek az állatok emiatt föltétlenül kitiltandók.

Esőséves nyáron ugyancsak a *szálerdőkben* legelhet a sertés, amely nagyon szereti a *gombát*. Hatalmasan kifejlett *szaglószerve* megtalálja annak a telepeit még a föld alatt is, hiszen Franciaországban (Perigord vidékén) a szavagombatelepeket sertések felhasználásával szokás felkutatni. A gomba nedves, meleg időjárásban a sertésnek ilyen helyeken igen jó eleséget szolgáltat s ilyen helyeken a sertés túrával kárt nem okoz.

Az elmondottakból megítélhető, hogy az időszaki legelők kihasználásánál a gondolkodó gazdának bizonyára tervszerűséggel kell eljárnia s az eredmény nemcsak kárt nem okoz, hanem lehetővé teszi a legelőterületeknek gazdaságos és hasznos kihasználását. Márpedig különösen a kisebb gazda sokszor rászorul arra, hogy az ilyen kicsinynek látszó körülményeket fontolóra véve, azoknak a kihasználását el ne mulassza.

Lehetne még beszélni a sertéseknek a *makkos-erdeőkben* történő időszaki legeltetéséről, erről azonban majd más alkalommal fogok megemlékezni.

Bodrogközy Zoltán.

LÓTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: *Döhrmann Henrik.*

Balkáni lókitvelünk.

A napilapok hírei szerint oroszok és görögök lovat vásárolnak a fővárosban. Az oroszok nagyon valógalóságok, de megadják esetenként a 10 millió K.-t is a könnyű magyar hátsajlegű lóért. A görögök ellenben leginkább csak az ár tekintetében kényesek; 2 milliónál többet nem szívesen fizetnek. Azzal mentegetőznek, hogy nekik csupán apró, igénytelen lovakra van szükségük. A napilapok némelyike ujjong, hogy ime, milyen jó üzleteket csinálnak a gazdák; mennyi pénz folyik be az országba és milyen szép lókitvelünk van!

Megjegyzendő, hogy az oroszok, vagyis azok felhajtói, kezdetben 5-6 milliónál többet nem akartak fizetni és csak az utóbban mennek fel 10-ig, ha igen jó példányokat kapnak. Beszéljünk régi értékmérő szerint: az oroszok kezdetben 300-360 aranykoro-

*) A ló nem, mert az is nagyon lekoppaszja a füvet. A németeknél a ló *fübre* ezért is magasabb, mint a marháé.
Rovatvezető.

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal
raktárukból
szállítható

Alapítva: 1898-ban. — AUTORIZÁLT KÉPVISELET:
Mellis és Pintér, Szombathely — Budapest
Budapest, V., Széchenyi-u. 3. Telefon: 7-60

Zöldborsót,

JENEY és BENEDEK, terménynagykereskedő cég,

Nagy elárúsító üzem a Dunaparton (Vásárosarnok).

7752

**koral burgonyát, mindennemű koral vete-
ményt és gyümölcsöket legmagasabb árban
vásárol, értékesít és exportál**

Budapest, VIII. ker., Üllői-ut 16. szám

(Kálvin-tér közelében). Telefon: József 26-96

Csemege- és élelmiszerüzlet: Budapest, VIII., Üllői-ut 16. szám.

Értékesítésre azonnal utazunk! Legjobb referenciák a legnagyobb uradalmaktól! Gazdasági, csomagolási, vagonrozási tanácsokkal uradalmainknak díjmentesen szolgálatokra állunk.

nájával vették huszártípusu lovainkat; most már a kiváló példányokért 600 arany K-t is fizetnek. A görögök pedig olyan árut keresnek és vesznek, amit a gazdák 120 arany K-ért odaadnak nekik! Igazán csodálni való dolog, hogy akad ember, aki 120 aranykoronáért képes teljeskoru, egészséges, éplábu lovat odaadni „ab“ Budapest, mert tudjuk, hogy a fővárosban nem tenyésztene lovat; tehát ami ott eladódik, azt vidékről kell oda felszállítani. A négyéves loért befolyt 120 ar. K.-nyi ár négy évre osztva, 30 ar. K. bevétel esik egy-egy évre a tartás költségeinek fedezésére. Vajjon van-e a világon olyan lo vagy csikó, mely éven át 30 ar. K. értékű takarmánnyal eltartható?

Nos, ez szegényletes állapot! Némelyek ugyan még örvendetesnek tartják, hogy akad, aki a 2 milliós személtovakat kiviszi az országból, mert ily módon legalább megszabadulunk ettől a balkáni színvonalú loanyagtól, melyet a görögök nálunk keresnek. Ez nyilván tévedés, mert mindaddig, amíg ennek a szemétnek a termelését be nem szüntetjük, nem fogunk attól szabadulni. Vajjon miképpen keletkezik ez a balkáni lósalak a mai szegény, Csonka-Magyarországon, melynek a megcsonkítás után nem is maradt olyan inséges termőtalaj, nagyobb kiterjedésű vidéke, melyen jobb lovat nem lehetne nevelni a balkáni lótipus sanyaruságos ponnijánál?

Ennek kétféle oka van: Egyik az, hogy kizsákdánk nagy része inségesen takarmányozza a vemhes kancát, a fias kancát és a csikót, kivétel nélkül. Ami tápanyagot a széna, lucerna és zab nélkül fölnevelt csikó naponta fölvesz, az éppen csak arra elég, hogy életét fenntartsa, meg ne döggöljön; de növekedni, fejlődni az ilyen, dudván, tengeriszáron tengődő csikó képtelen. Azért lesz az így tartott csikóból balkáni ponni, jóllehet nem balkáni inségtalajon él és serdül, nem balkáni ponnimén az apja, sőt elég gyakran magyar állami mén. Mi tehát az, ami némely magyar kizsákdanevelte lovat balkánivá tesz? Kétségtelenül annak a kizsákdának balkáni színvonalu, külterjes gazdálkodása. Ezen kell tehát segíteni. Nem elég, ha az állam méneket tart a mén-telepeken, azokat kihelyezi a fedezettési állomásokra és azután tovább nem törődik a köztenyésztéssel. Még az sem elég, ha szakszerűen beparosítja is a kizsákdák kancáit, de azután tovább nem törődik az állami közgazdálkodás azzal, vajjon hogyan nevelik fel a kistenyésztők tömegei az állami ménnek által nemzett csikókat. E téren nagy feladat vár a jövő méntelepeire. Alkalmazottaik ne csupán a ménnek gondozói és a fedezettési irányítói legyenek, hanem egyúttal a kistenyésztők tanácsadói, tanítói, akik minden alkalmat felhasználva, faluról-falura járva oktatják és helyes irányba terelik a tenyésztőket. Így kívánta ezt a nagy Kozma Ferenc is a régi jó időkben. Ez a rendszabály azonban később feledebe ment.

A görögök által nálunk most 2 milliós (120 aranykoronás) áron keresett apró lovacskák keletkezésének másik oka az, hogy aránylag igen sok apró (160 cm. körüli) könnyűcsontu, de éppen nem ridegen, hanem inkább nagyigényűen nevelt ménje van az állami méntelepeknek. Könnyen érthető, hogy a jelzett ménnek, ha egész ridegen neveltettek volna, 150 cm.-nél nem igen lettek volna magasabbak és szárcsontméretük is bizonyára 1 cm.-rel kisebb maradt volna. Ugyancsak könnyen megérthető, hogy a jelzett ménnek által a szegény ember kancáján nemzett csikó, az ismert sanyaruságos fölnevelés mellett, ugyancsak apróbb és sokkal satnyább lesz az apjánál. Ebből az általános ismert, igen régi tapasztalatból az következik, hogy a szegényebb néprétegek és szegényebb vidékek lótenyésztésének szolgálatába szánt állami ménnek lehetőleg ridegebb fölnevelésben részesüljenek. Nemesak céltalan, hanem éppenséggel visszas eljárás az például, hogy a multban a bábolnai ménes választott csikója éppen amnyi zabot kapott, mint akár a mezőhegyesi nagy Nonius-törzsbeli csikó, jóllehet az arabs ménnek a szegény ember lovat voltak hivatva szaporítani, a nagy Noniusok pedig a bőven termő vidékek lóállományát. Teljesen ellenkezik különben is ez a felfogás a takarmányozástan újabb megállapításával,

mely a tápanyagszükségletet az előállítandó, vagy fenntartandó testtömegeggyel arányba hozza. Ebben a tekintetben az állami ménesek takarmányilletéktáblázata feltétlenül revizióra szorul.

Igen természetes, hogy lényegesen megváltozik annak a ménesnek a képe, ahol a legbőségesebb takarmányozásról áttérnek a szűkösebb abrakos-tarisznyához. De csak ezen az uton lehetséges a kisigényűség szelekciónál rostáját a tenyésztésben sikerrel alkalmazni. Ilyenkor mindig eszembe jut néhai zombori Rónay Ernő valamikor jellemző megállapítása: „Tulon tulbőven tartják a bábolnai csikót. Ha emellett tömegessé, durvává lesz, kiteszik a ménesből azon a címen, hogy sivatagi jellegét elvesztette. Amelyik a bőséges tartás mellett is könnyű és csenevész marad, azt becsülik a legtöbbre és nem veszik észre, hogy ezek leginkább a beteges szervezetű, nagyigényű egyedekből kerülnek ki. Ezeket szaporítják tehát a köztenyésztés kárára.“

Sok apró csikó kerül ki a népies tenyésztésben — éppen az elégtelen, silány tartás miatt — az igényesen nevelt magasvérű angol félvérmenek után is. A magasvérű angol félvérmenek csikója tehát szintén nem a szegény ember istállójába való. Mivel pedig a népies tenyésztés köreiből igen sok a „szegény ember“, a bőségben fölnevelt magasvérű angol félvérménekből sokkal kevesebb kellene, mint amennyi van. Ami pedig van, az ne legyen apró, sem könnyű, mert az ivadéka a népies tenyésztésben még sokkalta apróbb és könnyebb lesz. Hogy a görögök mégis tudnak nálunk 120 aranykoronáért apró, balkáni ponniat venni, annak tehát a sok nagyigényű apró állami mén az oka. Ez bizony igen elsomorító dolog, amint az sem örvendetes, hogy az Oroszország felé folyó kivitel a válogatott áruért hitvány 300—360 aranykoronát eredményez darabonként és csak kivételes esetekben 600 aranykoronát.

D. H.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZET.

Rovatvezető: Groffits Gábor.

Szénaemelő berendezés a felsőmándi gazdaságban.

Ha valamilyen gyárba, vagy más ipari üzembe víz dolgozik, mindenfelé a daruk, osigák, elevátorok és egyéb emelő- és szállítógepek seregét találjuk, melyek a telep nyersanyagait és termékeit szállítják egyik helyről a másikra. Meg sem lepi a nézőt, hogy ott a teher emelése és szállítása alig veszi igénybe a munkás testi erejét, elképzelhető sem volna, hogy az ilyen üzemekben feldolgozott, rendszerint nagy anyagmennyiségű szállítását másképp, mint géppel, teljesíteni lehetne.

A mezőgazdasági üzemekben hasonlóképpen sokszor előfordul, hogy nagy mennyiségű anyagot kell többször egy helyről a másikra szállítani; igen gyakran nagy fontossága van annak, hogy a szállítás minél rövidebb idő alatt menjen végbe, mégis azt találjuk, hogy a szállítóeszközök alkalmazása a gazdaságokban igen alacsony fokozatban van. És ha nem is feledekezünk meg azokról a körülményekről, amik a gépi berendezések alkalmazását megnehezítik, mint például a rövid használati idő stb., mégis azt mondhatjuk, hogy a szállítóeszközök fejlesztése sokkal több figyelmet érdemelne, mint amiben nálunk általában részesül.

Egy szénaemelőgép működését említjük itt meg, állításunk igazolására, amely gépnek hazánkban egyetlen példányát a felsőmándi uradalomban* találjuk. Ez a gép az „Alfa“ művek (Ganting, Bajorsorszag) gyártmánya, 1920 óta működik Felsőmándon és tulajdonosa állítása szerint feladatának mindig kiválóan megfelelt, kisebb üzemezők csak kezdetben voltak vele, míg t. i. az új vonókötél nyulása végbement, ami minden új kötélvontatásu gépnél elkerülhetetlenül jelentkezik.

*) nemestóthi Szabó Lajos birtoka.

Az Alfa művek által gyártott szénaemelőgépeknek ez a típusa kifejezetten nagygazdaságok számára készült. Napi teljesítőképessége körülbelül 150 székér széna és mivel évenként legalább 12—14 napon át üzemben kell lennie, hogy megfelelően amortizálódjék, ez idő alatt olyan nagy mennyiség beszállítását tudja teljesíteni, ami 300—400 kalasztr. hold réttel rendelkező gazdaság termésének felel meg. Felhasználható azonban a gép gabonabeszállítás céljaira is, ekkor persze a pajtában kell az odahordott gabona kioszlásának is megtörténni, ami Németországban több helyen szokásos.

Az elraktározandó nagy terménymennyiségnek megfelelően hatalmas méretű pajtába van az emelőgép beépítve. A felsőmándi pajta alapterülete 52×16 m², a széna 12 m. magasán halmozható fel benne, az egész egyszerre elraktározható szénamennyiség 7500 métermázsza. A pajta teljesen faszkeretű, terve szintén az Alfa művektől származik, a tartó faoszlopok és gerendák úgy vannak elhelyezve, hogy közöttük a gép egy-egy szekérrakomány szénaival könnyen elhaladhat a pajta hosszában. A pajta messziről kiválik környezetéből nagy terjedelmével, fehér eternit fedésű tetejével. A gép benne tulajdonképpen igen kis helyet foglal el; röviden vázoljuk működését.

A pajta tetőzetének gerince alatt két I vasból levő függőpálya van, ezen fut az emelőgép szállítómacskája; a szállítómacskát drótkötél mozgatja ide-oda a pajta egyik végétől a lerakás helyéig. A pajta emelt végén járnak be a megrakott szekerek, a pajta keresztirányában; a szekereken a széna alatt már a megrakáskor leteszik azokat a drótköteleket, melyeket a futómacskáról leereszkedő két emelőkötél kampóba akasztanak. A pajtának ebben a végében hidmérleg van beépítve, amivel a szekérrakományt leméri (minden szekér súlyát üresen meg kell mérni a hordás előtt), csak a mérlegelés után történik meg a rakomány felkapcsolása az emelőkötelekre.

A széna felemelése különböző magasságig történhetik, amit a kezelő két kötéll segítségével természetesen szabályozhat, éppen úgy szabályozhatja azt a távolságot is, ahol a futómacska lejtse a rakományt. Ezeknek beállítását a kezelő — ki a mérlegelést is végzi — megindítja a motort, mire a teher felemelkedik a beállított magasságra, azután a futómacska elindul, elviszi a terhet a pajtának kívánt szakaszáig és ott lejteti. Ekkor a macska visszafelé indul, a pajta végénél megáll és bekapcsolódik az emelőköteleket mozgó szerkezet, mire a kötéll ismét leszáll. Ezeket a mozgásokat a gép teljesen automatikusan végzi. Közben a második szekér is rájárt a mérlegre, megtörtént a rakomány leoldása a szekérről, a kötelek rendbehozatala, a mérlegelés és az emelőgépre lehet kapcsolni ezt a második rakományt is.

Egy teljes szállítási periódus tartama, ami azzal a pillanattal kezdődik, midőn az egyik rakományt az emelőgép emelni kezdi, a következő rakomány felfelé indulásának pillanatával pedig végződik, négy perc. Ez olyan rövid idő, ami csak a szekér feldöntésével volna elérhető, tekintve, hogy benne van a rakomány leoldása és a mérlegelés is. Természetesen előfordulhatnak kisebb-nagyobb fennakadások, amiknek elmaradása elsősorban a vezetőnek és a gép kihasználásának szempontjából az, hogy a szekerek lehetőleg; pontosan négyperces időközökben kövessék egymást, mert különben az egész üzem, a gép, a munkások feleslegesen állanak. Itt tehát a réten való megrakodásnál és a pajtában is egyformán sok függ a helyes munkavezetéstől; értelmes, jó beosztással irányítva a munka menetét, a vezető nagy mértékben csökkentheti a befurazás költségeit.

Az a körülmény, hogy a szekereknek lehetőleg pontosan 4 perces időközökben kell egymást követni, meghatározza azt is, hogy hány igát, hány munkást kell beállítani a hordásnál, de emellett függ a beállítandó fogatok száma a pajtának és rétnek egymástól való távolságától és a megrakás idejétől is. Ugyanis, mivel 1 km. utat körülbelül 15 perc alatt tesz meg a megrakott szekér, minden kilométeren négy

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal szállítható

Autorizált képviselő **HAHN**
Budapest, VIII., Üllői-ut 52/b
Telefon: József 1-66

CHINOIN GYÖGYSZ. ÉS VEGY. TERM. GYÁRA R.-T.

TELEFON: 163-25, 132-54, 95-20

UJPEST

Mezőgazdasági osztály

Rügyfakadás után permetezze **GYÜMÖLCSFÁIT**

MONILIA (gyümölcs-
penész) ellen:

SULFAROL

ALMAMOLY ellen
virágzás után:

ARZOLA

A vértetű terjedését megátolja: **ALMOLA** Minden sebhelyet, különösen az almafánál, be kell tapasztani!

Peronospora ellen:

PEROSAN

permetezésre. Mérs nem kell hozni!

Fürt-, lombperonospora és Heurhamat ellen:

VERDOLA

perozásra.

szekérnek kell állandóan lenni — visszamenőben szintén négynek — és ha feltesszük, hogy egy szekér megrakása a szénával fél-fél óra hosszat tart, akkor nyolc szekérnek kell egyszerre rakodni, hogy négy percenkint követhessék egymást az elindulásnál és a pajtába való érkezésnél. Összesen tehát 16 fogatnak kell munkában lenni, ha 1 km.-es a szállítási távolság; 2 km. esetében 24-nek, 3 km.-nél 32-nek és így tovább.

A széna beszállításának költsége az elmondottak szerint az alábbi módon számítható.

Feltesszük, hogy olyan gazdaságban van a gép, hol legalább kétszer évenként megtelek a pajta terménnyel, vagyis körülbelül 15,000 métermázsa az összes beszállított mennyiség. Ha a szekerek 4 percenkint követik egymást, szóval óránként 15 szekér érkezik, akkor 10 órai napi átlagos munkaidő alatt 150 szekér a napi teljesítmény, vagyis egyenként 8 q rakományt számítva, naponként 1200 q-t hordanak be. A szállítás ideje tehát körülbelül 13 nap és ennek megfelelően a beszállított mennyiséget is 15,600 q-nak tételezzük fel.

A gép ára tartalékkötelekkel, csomagolással, szereléssel 5400 aranyárú, ami körülbelül 93 millió korona. Ehhez járul még a szállítás költsége és különösen súlyosan terhelő a mázsánkénti 50 aranykorona vám, amik együtt még körülbelül 47 millióval növelik a befektetést, úgyhogy ez 140 millióra tehető.

Nem számítjuk ide a pajta építési költségeit, mert hiszen ez nem a gép kedvéért épül, hanem azért, hogy a szénát az időjárás ellen védje, ennek költségei a széna anyagának megóvása által térülnek meg.

A gépbe fektetett tőke amortizációjára 5%-ot vehetünk fel, mert a gép igen keveset van működésben és védett helyen felállva, úgyhogy élettartama feltétlenül több 20 évnél; kamatra 10%-ot számítunk, fenntartásra (javításokra) 1%-ot.

A gép mozgatóhoz 4 lóerős motor kell; ennek költségét lóerőóránként 4000 K.-val számíthatjuk, mert az üzemi időnek csak körülbelül felében van működésben. Ebben benne van a motorkezelő bére is.

Munkabért kell fizetni a munkavezetőnek, kinek napibére 80,000 K., ezenkívül nyolc napszámos vagy cseléd kell a pajtában a széna eltergetésére és a szekerek mellé, nyolc pedig a széna felrakására a réten, kiknek egyenként 50,000 K. napibért számíthatunk.

Egy fogat napi költségét 200,000 K.-val számíthatjuk, ebben benne van a kocsis bére, a szekér elhasználódása stb. is.

Ennélfogva 1000 m. szállítási távolság esetében a költségek a következők:

1. Amortizáció 140.000.000 K. után 5%	7.000.000 K.
2. Kamat " " " " 10%	14.000.000 " "
3. Fenntartás " " " " 1%	1.400.000 " "
4. Motor: 4 HP, 4000 K/HÓ, 13 napon át 10 óra	2.080.000 " "
5. Munkabérek: vezető 13 napra á 80.000	1.040.000 " "
16 napszámos " " " " 50.000	10.400.000 " "
6. Fogatok: 16 fogat " " " " 200.000	41.600.000 " "
Összesen:	78.020.000 K.

az összes terménymennyiség beszállításának költsége. Tehát ha ez a mennyiség 15,600 q, akkor 1 q behordása

$$\frac{78.020.000}{15.600} = 5000 \text{ K.-ba kerül.}$$

Ha a szállítás nagyobb, például 4000 m. távolságról történik, akkor 40 fogatot kell beállítani, amiknek költsége 104 millió K., az összes költség 140,420,000 K., ebből 1 q beszállítása 9000 K.-ba kerül.

Összehasonlítás céljából megállapítjuk a behordás költségét arra az esetre is, ha a kazalbarakás kézzel történik. A szekér fel- és lerakásának idejét 30-30 percre tehetjük, 1 km.-es szállítási távolság esetében a menetidő oda-vissza 15-15 perc, összesen tehát 90 perc kell egy fordulóhoz, vagyis 10 órás napi munkaidő alatt $90 \times 60 = 666$ forduló tétel egy szekér. Természetes, hogy a szekerek tényleg csak teljes fordulókat járhatnak meg, de lesznek olyanok,

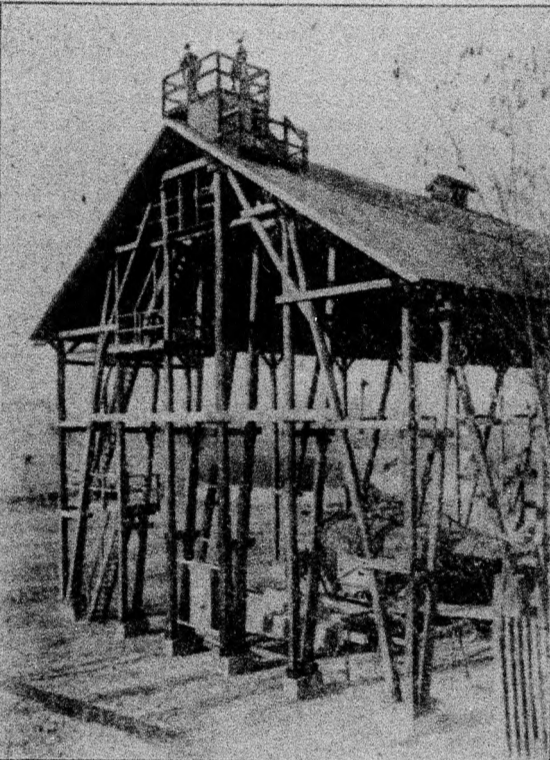
melyek 7, mások 6 fordulót tesznek, a számított 666 az átlagot fejezi ki. Ha a szekér rakománya 8 q, akkor az egy nap beszállított mennyiség $8 \times 666 = 5339$ q.

A szállítás költségeinek egy része napszám és pedig a felrakásnál minden szekér mellé 1-1, a kazalbarakásnál 2-2 embert számíthatunk 50,000 koronájával. De mivel a fel- és lerakás ideje 30-30 perc, míg az egész forduló ideje 90 perc, azért 3-3 ember 3-3 szekeret tud ellátni. A napszámhoz járul körülbelül 40,000 K., a vezetésre és a fogatok költsége egyenként 200,000 K.-val, vagyis:

1. 3 napszám a 50,000 K.	150.000 K.
2. Vezetés	40.000 " "
3. 3 fogat a 200,000 K.	600.000 " "
Összesen	790.000 K.

Ebből 1 q beszállítása, mivel 3 szekér $3 \times 533 = 1600$ q-t szállít be $\frac{790.000}{1600} = 494$ K.

Ha a szállítási távolság például 4000 m., akkor hasonló számítás mellett 1 q betuvarozási költségére 8700 K.-t kapunk eredményül.

63. kép. Szénaemelő berendezés a felsőmándi gazdaságban.

Az eredmények keveset különböznek egymástól a kézi és a géppel való kirakás esetében, szóval a berendezésbe fektetett tőke a számítás szerint meghozza a feltételezett 10%-os kamatot. Természetesen a gyakorlatban nem lehet azt elérni, hogy az üzem azzal a pontossággal bonyolódjék le, mint azt a fenti eredmények elérése kívánna, fennakadások mindig fordulnak elő, de ezek egyformán károsak mindkét esetben. Számos egyéb tényező is befolyásolhatja a szállítás menetét, de a feltételezett viszonyok is, mint a fel- és lerakás ideje, a menetesség stb. minden esetben mások, amikor is mindig más és lényegesen különböző eredményeket kaphatunk. Állandóan változik a hordás folyamán a távolság is, a fogatok száma nem igazodhat folytonosan hozzá, sok esetben a gazdaságnak nem lehet módjában a nagyobb távolságoknál a kellő számú fogat beállítása.

A számítás tehát akadémikus természetű, de nem is volt más célunk vele, mint hogy általános képet kapjunk a költségek alakulásáról. Meglátjuk továbbá azt is belőle, hogy mire kell törekedni a szállítási

üzem vezetése közben, hogy a legkedvezőbb esetet megközelíthessük.

Lényeges változást okozna a géppel való szállítás esetében, ha nem terhelné a gépet a vasuti szállítás magas költsége és különösen a vám, amely utóbbi 450 K.-val növeli egy mázsa befuvarozását.

De a gép munkájának hasznát nem is a költségek megtakarításában kell keresni, hanem a munka meggyorsításában. Eppen a széna olyan termény, melyben mérhetetlen károkat okozhat egy alkalmatlan időben jövő esőzés, kilugozván belőle a legértékesebb táplálóanyagokat és újabb szárítást téve szükségessé. Az emelőgép nemcsak minden egyes szekér kirakását rövidíti meg körülbelül felőrával (15,600 q széna behordásánál közel 100 fogatnap), hanem lehetővé, sőt szükségessé is teszi, hogy a szekerek gyors egymásutánban kövessék egymást, úgyhogy a behordásra alkalmas pár napon minden fogat ide koncentrálható. Ezt az emelőgépen kívül csak a felső járási pajtával lehet teljesíteni. A berendezést ez teszi elsősorban gazdaságossá, mint az a felsőmándi gépnél ismételten bebizonyosodott.

Ez a típusa a szénaemelőknél kifejezetten nagyüzemek számára készült. Hasonló gépet készítenek az Alfa művek olyan kivitelben is, mely a szénát nemcsak egyik, hanem mindkét oldal felé szállítani tudja, de ez nem teljesen automatikus mozgású. Ezekon kívül készülnek a kisebb gazdaságok számára is gépek, melyeknek teljesítménye is kisebb és működésük olyan, hogy markolószerszék segítségével egy-egy csomó szénát emelnek le a szekérről. Az ilyen gép ára sokszorta kevesebb, mint az előbb tárgyalt; hazai példányát ilyenek nem mutathatjuk be, de a felsőmándi gép teljesítményéből amazok megbízhatóságára is következtethetünk.

Sass Gábor.

Uj rendeletek.

(Uj tüzrendészeti szabályok. — Géperejű járművek közmunkaváltása. — Kell-e vagyonváltások után általános kereseti adót is fizetni? — A vámpótlék csökkentése.)

Uj tüzrendészeti szabályok.

A hivatalos lap f. hó 10-iki számában jelent meg a belügyminiszter 230.000. számú rendelete a tüzrendészeti országos szabályozása tárgyában, mely elsősorban kötelezővé teszi az ország mindama községeire és városaira nézve, melyek eddig tüzrendészeti és építési szabályrendelettel nem voltak, e mulasztásuknak hat hónapon belül való pótlását, továbbá a meglévő tüzrendészeti szabályrendeleteknek az újabb tüzvédelmi szempontok figyelembevételével, a magyar Országos Tüztoltó Szövetség szakvéleménye alapján való átvizsgálását és módosítását.

A rendelet részletesen előírja, hogy az egyes községek aszerint, hogy hány lakóházat számlálnak, milyen tüztoltószereket kötelesek beszerezni és készletben tartani, továbbá, hogy miképpen szabályozandók a szabályrendeletekben a tüztoltó készlet és tüzjelzés. Majd kimondja a rendelet, hogy városokban a hivatásos tüztoltóság, községekben pedig a önkéntes tüztoltóság legkésőbb a folyó év végéig feltétlenül megszervezendő s a tüztoltók, valamint a tüztoltótisztek kiképzésére országos tanfolyam létesíttessék. Részletesen megállapítja a rendelet a helyi tüztoltótestületek és a tüztoltótanfolyamok szervezetére vonatkozó szabályokat, továbbá a tüzvesz tartamára vonatkozó rendelkezéseket, melyekből kiemeljük azt, hogy tüzvesz idején minden egyes község lakosait általános fogatszolgáltatás kötelezettsége terhel, továbbá az egyes községek tüztoltóságai a szomszédos községeknek segítséget tartoznak nyújtani. Ennek módjait a tüzrendészeti szabályrendeletek állapítják meg. Tüzrendészeti ügyekben elsőfokú hatóság kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró, rendezett tanácsú városokban a polgármester, törvényhatósági jogu városokban a tanács által kijelölt tisztviselő, Budapestben pedig a kerületi előjáró. Másodfokú tüzrendészeti hatóság községekben és r. t. városokban az alispán, törvényhatósági jogu városokban a tanács, harmadfokú hatóság pedig az egész országra nézve a belügyminiszter.

Géperejű járművek közmunkaváltása.

Ismételten panaszkok merültek fel amiatt, hogy a géperejű járműveknek — ideértve a gőz- és motortereket, valamint a cséplőgépeket is — közégi közmunkával való megóvásánál a benzin, petróleum, szivóház és más hasonló üzemű motorgépek tulajdonosai a gőzgépek tulajdonosaival szemben hátrányos helyzetbe kerülnek azért, mert a gőzgépek tényleges és névleges lóerőszáma nem egyenlő, hanem az utóbb

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN

SZANT és CSÉPEL

EXCELSIOR MOTOREKÉNK

35-40 HP

GAZDÁK SZÁMÁRA KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

TESEK ISMERTETÉST KÉRNI

TÁVIRATI-CIM:

MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R.-T. DAIMAGPUCH, BUDAPEST

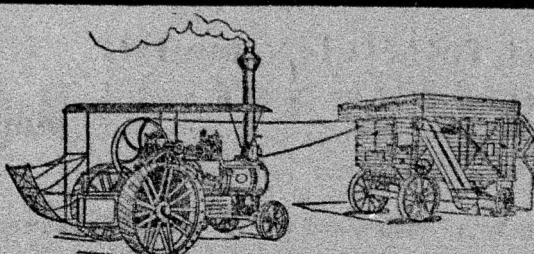
AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH TELEFON: 5-72

Magyarország alábbi telephelye: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

Amerikai módszerrel készült tükörcél kormány- acélekéket, gőz- és motoros ekékhez beüldött minta szerinti készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és répvágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket**, szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.

gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, szivóház-motortokat 150 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS**

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1137

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távírat: AGRARGLOBUS BUDAPEST

TELEFON: József 153-54,

József 153-76 és József 125-79

kisebb, míg a benzin- s az előbb felsorolt egyéb füzemű motorgépeknél a kettő teljesen egyező.

Ennek az OMGE részéről ismételt felpanaszolt és műszaki bizottságunk kebelében is többször tárgyalt állapotnak a megszüntetése, illetve az egyenlő elbánás elvének biztosítása érdekében a kereskedelemügyi miniszter 68.000. számú rendelete kimondta, hogy amennyiben a géperejű járművek közszégi közmunkával való megrovásánál alapul a lóerők száma szolgál, ezalatt mindenkor a tényleges lóerők számát, vagyis a a hajtógépnek tényleges rendes teljesítményét kell lóerőkben kifejeznie érteni. A forgalmi engedéllyel ellátott géperejű járműveknél a forgalmi engedélybe hivatalosan bejegyzett lóerőszám, egyéb járműveknél pedig a gyári bizonyítvány alapján igazolt lóerőszám mértékadó.

A kereskedelemügyi miniszternek 61065. sz. a valamennyi vármegye közönségéhez intézett körrendelete pedig folyó évi január hó 1-től kezdődő hatállyal a következőket rendeli el:

1. Községi közmunka, illetve közmunkaváltás a géperejű járműveken, valamint a közutaknál tényleg igénybevevő gőz- és motorkékek kivül csupán a közutakat tényleg igénybevevő ama cséplőgépek, illetve cséplőgarnitúrák után vehető ki, amelyeknek egy helyről a másikra való továbbítása nem vonóállatok, hanem magánjáró szerkezet segítségével történik. Ehhez képest a gőz- és motorkékek, valamint a magánjáró cséplőgépek után, ha közutakat egyáltalában nem vesznek igénybe, továbbá a vonóállatok segítségével egyik helyről a másikra továbbított cséplőgépek után, még ha utjukban közutakat érintenek is, községi közmunka egyáltalában nem vehető ki.

2. Az egyöntetűség kedvéért a géperejű járműveknél közszégi közmunkával való megrovásánál alapul mindig a tényleges lóerők számát kell venni.

3. Azonban a gőz- és motorkékeknek és a cséplőgépeknek községi közmunkával való megrovásánál alapul azok lóerőszámának csak 25%-át lehet venni, mégpedig olyképpen, hogy az ekként kiadódó lóerőszámból minden két lóerő után egy kettős lófogatú igásnapszám illetve, ennek a váltására szolgáltatandó. Pl. egy negyven lóerős gőzeke vagy cséplőgép után, 25%-kal számítva, az alap 10 lóerő, ami után, minthogy a 10 lóerő 5 kettős lófogatnak felel meg, 5 kettős lófogat közmunkaváltásáig fizetendő.

Kell-e a vagyonváltásföldök után általános kereseti adót is fizetni?

Azt a több oldalról felmerült kérdést, vajjon a vagyonváltásföldök haszonbérleti, akár a volt tulajdonos, akár a hatósági rendelkezéssel beutalt kisbérlet, tartoznak-e mint haszonbérlet a földadón kívül a vagyonváltásföldök után kereseti adót is fizetni? — eldöntötte a lapunkban már ismertett f. évi 100. P. M. számú pénzügyminiszteri rendelet, mely a földadóra vonatkozó szabályok hivatalos összeállítását tartalmazza s melynek 6. §-a kimondja, hogy a földreformtörvény alapján haszonbér, vagy évi járadék fizetésre kötelezett, valamint a járadékfelteket s jogviszony tartama alatt a földadó szempontjából tényleges birtokosnak kell tekinteni s a földadókataszteri alpmunkálatokban mint adókötelest kell nyilvántartani. Ugyanez a szakasz kimondja, hogy a földadó a földbirtokot közvetlenül terhel s annak tényleges birtokosa által fizetendő. Ebből tehát világosan következik, hogy a vagyonváltásföldök haszonbérleti, akiknek ez a jogviszonya az állammal szemben a földreformtörvényen alapszik, a földadó szempontjából tényleges birtokosnak tekintendő adóalanyok, vagyis, noha az államnak haszonbérlet fizetnek, mégsem róhatók meg a földadón és járulékaik kívül még egy másik hozadéki adóval, vagyis általános kereseti adóval. Ugyanez áll természetesen a földreformtörvény alapján ideiglenesen birtokbalehelyezett kisbérletre vonatkozólag is, akik ugyan a megváltott földterület vételárának megállapításáig s illetve földtulajdonba való beiktatásig mint bérlet szerepelnek s a részükre kiutalt földterület után haszonbérlet, vagy évi járadékot tartoznak fizetni, azonban ezalapon, amennyiben a részükre kiosztott földök földadóterhet viselik, kereseti adót fizetni nem tartoznak.

A vámpótlék csökkentése.

A 67.168. számú pénzügyminiszteri rendelet a f. hó 15-től 31-ig bezárólag terjedő időre megállapítja, hogy vámok és mérlegpénzek fizetése alkalmával, amennyiben a fizetés nem aranyban, hanem más törvényes fizetési eszközben történik, 1 arany koronát 14.500 (tizennyezeröttszáz) papirkoronával kell számítani, vagyis az eddigi vámpótlék aranykoronánként 200 papirkoronával mérsékelte.

• LÓTENYÉSZTÉS •
2 kötet **Írta: DÖHMANN HENRIK**
Ára 112.000.— és postaköltség. Beszerzhető a „Patria” r.-t. könyvosztályában, Budapest, IX., Üllői-út 25. sz.

LEVÉLSZEKRÉNY.

E rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Juhok sársántasága. 15. sz. kérdés. Gazdaságomban 300 drb anyabirkából és annak mindig utolsó évi szaporulatából álló juhászat van. Már harmadik éve minden tavasszal a birkák, különösen az anyák, lesántulnak. A pata a szaruhártya alatt kezd megadni, felállni, előbb csak pár darabnál, amíg aztán az egész állomány lesántul. A köznyelv ezt a sántaságot „büdös-sántaságnak” hívja.

Az ősszel az állomány teljesen ki volt gyógyulva és minden intézkedést megtettem, hogy az újabb megbetegedések elejét vegyem. A birkahodályt alaposan fertőtlenítettem, ahogy a trágyás alom gyűlni kezdett, kihordattam, úgy, hogy az alom teljesen száraz volt, a birkák sarban nem jártak, még a kutra sem, tekintve a szokatlannul száraz telet és tavaszt és mégis március hóban az előző évekhez hasonlóan kezdett jelentkezni a sántaság és minden elővigyázat, amellyel a betegeket elkülönítettem és kezeltem, hiába volt, mert az állomány 100%-ig sánta lett és annak ellenére, hogy majdnem egy hónapja már a Hortobágyon egész száraz fűzőn legel, sánta ma is. Jelenleg ugyanúgy kezeljük mint tavaly és ugyanolyan gyenge eredménnyel. (Tavaly tavasztól őszig tartott, amíg meggyógyultak.)

A beteg patákon a fellazult szarut teljesen lefaragják, a husrészt a lefaragott szaru alatt választóvízből, kékkőből és timsóból készült keverékkel bekentik. Hetekig tart, amíg az ilyen beteg patákon a köröm kinő és megtörténik, hogy a már meggyógyult pata újra beteg lesz. Ezen a vidéken általános a hasonló megbetegedés a birkafalkáknál, ha nem is olyan arányokban, mint nálam. H. S.

Felelet a 15. sz. kérdésre. A juhok ugynevezett sársántasága (büdös-sántaság, panaritium) fertőző betegség, amelyet a fertőzött állományokból nagyon nehéz kiirtani. Az, hogy a helyesen leirt védekezés ellenére tavasszal különösen az anyabirkákon jelentkezett, arra vall, hogy ez esetben az elléssel állott összefüggésben; az elléskor kifolyó magzatvíz és az azt követő tisztulás alatt szivárgó folyadék ugy az okozó baktériumok elszaporodását, mint a fertőzést elősegíti. A leirt védekező eljárás általában helyes s hogy ennek ellenére a gazdaságban súlyosabb alakot öltött a betegség, mint a szomszédságban, azt a fertőzőanyag nagyobb erőteljességének kell tulajdonítani. Minthogy most már az egész állomány beteg, a védekezésnek csak a betegség megszűnése után, különösen pedig a következő tavasszal lesz igazán értelme, amikor az eddig alkalmazott tisztaságon és fertőtlenítésen kívül az ellési idő beállításával, illetve a legelső állapot megbetegedésekor, azonnal az összes állatok csülkeit gondosan meg kell tisztítani. A talpról a repedezett szarut is eltávolítani és a csülköket bekenni kátrány, kreolin és kénvirág keverékével; a bekentést a hátulsó csülkökön hetenkint, az előlőkön kéthetenként hosszabb időn át meg kell ismétetni, mindaddig, míg a fertőzés veszélye kiküszöböltek nem látszik. Ugyanezt az eljárást kellene alkalmazni most is azoknál a juhoknál, amelyek a betegségben már kigyógyultak, de ki vannak téve az újbóli fertőzésnek. A betegcsülkű birkák kezelésére a levélben leirt eljárás alkalmazandó, a szaru lefaragása után azonban inkább a karbolos glicerint, később pedig a schweizer körömlenőcsőt kellene megkísérlni, melyek receptjét a helybeli állatorvos az új állatorvosi sebészethől bizonyára ismeri.
Berrár dr.

Juhászati kiállítás és tenyészjuhvásár Debrecenben.

Az utolsó évtizedek kedvező konjunktúrájának hatása alatt az addig meglehetősen elhanyagolt magyar juhtenyésztés szép fejlődésnek indult. Éveken át a juhászat volt a mezőgazdaságok egyik legjövődelmesebb üzemága, ami arra készítette a legjövődelmesebb gazdaságot, hogy juhtenyésztésének fejlesztésével szerettel foglalkozzék és ennek érdekében áldozatokat hozzon. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a juhállományunk tényleg jelentős fejlődést mutat fel, számban gyarapodott, a termelt gyapju minősége javult. Az OMGE által rendezett tavaszi tenyészállatkiállítások és vásárok anyaga a legbeszedesebben elárulja juhtenyésztésünk szép haladását. Ez azonban csak a tenyésztetek egy részénél következett be és bizony sok gazdaságban és főleg a népies tenyésztés terén még mindig sok a tennivaló. Ezért érdemes és hasznos munkára vállalkozott a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, amidőn elhatározta, hogy Debrecenben, a tiszántúli juhtenyésztés központjában, különleges juhászati kiállítást rendez és a maradi és a tanulni vágyó gazdáknak könnyen és kevés költséggel megközelíthető helyen bemutatja okulásul a juhtenyésztés és a vele kapcsolatos ipar mai állapotát. Ez a kezdeményezés különösen utóbbi és elismerésre méltó volt abban az irányban, hogy egy speciális juhászati, de viszont annak minden ágára és részletére kiterjedő kiállítást rendezett, amely a tenyészanyagok kivül a juhtenyésztéshez kapcsolódó háziipari, kézművesipari és gyáriipari termelési eredményeit és a tudományos intézetek anyagát is felölelte.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által május hó 10—16. napjain Debrecenben rendezett juhászati kiállítás sikeresen birkózott meg a kezdet nehézségeivel és a jogos várakozáson felül sikerült. És ha minden irányban nem fog olyan hasznos gyakorlati eredményt kifejteni, mint az remélhető és kívánatos lett volna, ez nem a rendezést végző kamarán, hanem a tiszántúli gazdák közönyén mulik, pedig éppen az ő érdekükben rendezték a kiállítást.

A tenyészjuhok a Salétrom-laktanya lovardájában voltak — a remélnél nagyobb számban bejelentés következtében kissé szűken — elhelyezve. A katalógus szerint 51 tenyésztet összesen 654 darab juhot állított ki. Wimpffen gróf anasztáziamajori karakuljuhászatának kivételével csupa tiszántúli juhászati részt a kiállítás. Így csak természetes, hogy a kiállított jószág túlnyomórészt fésűsbirka volt (682 darab); 64 darab francia fésűs, 61 darab busmerinó, 42 darab racka és 25 darab karakul képviselte a többi fajtaikat. A kiállításban nagyszámban résztvettek azok a vezető és ma már országos hírnevű tenyésztetek, amelyek a budapesti tenyészállatvásároknak is rendes kiállítói; ezekről főleg a hófehér ismertetést írni, tenyésztői munkájuk és anyaguk kiválósága közismert, neveik a kitüntetett tenyésztetek később következő listájában megtalálhatók. Elég szép számmal résztvettek azonban a kiállításon a hajdumegyei juhászatok is, amelyek magyar fésűs birkája igénytelenség mellett nagyrészt elég jó testformákat és kielégítő gyapjuhozamot mutatott, pedig éppen a kiállítás tanulsága szerint kiterjedten fejik és így tejtermelése révén szintén tekintélyes hasznot hoz.

Mindenesetre olyan anyag ez, amelynek javítása, elsősorban egyöntetűbbé tétele érdekében — a jó tulajdonságai megtartása mellett — érdemes volna fokozott munkát kifejteni. Nagy érdeklődés nyilvánult meg a hortobágyi rackák iránt is, amelyek mintha bizonyosfokú elinomodás (degenerálódás) nyomait mutatnák. Rendszeres tenyésztői munka — határozott célkitűzés után — és főleg vérfelújítás itt is kívánatos volna.

A bírálatot három bizottság végezte, amelyekben

A takarékos gazda géptőzeggel csépel

kedvező fizetési feltételek mellett
legjobb minőségű géptőzeget szállít

Magyar Általános Tőzegipar R.-T., Budapest

V., Mérleg-utca 4. Telefon: 137-03

Telepek: Sávy, Fenékpuszta és Nádasdladány.

Debrecenben.

...nyomórészt azok a jeles szakemberek működtek közre, akik a budapesti tenyészállatkiállításokon is bírálni szoktak. A bírálat és díjazás eredménye a következő (okleveleken kívül több értékes tiszteletdíjat is odaítéltek):

A pedagógusok ez évben a hazai fésűtenyészetekből legkiválóbb tenyész-csoportért (állami nagy aranyérmét, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nagy oklevelét és Debrecen sz. kir. város tiszteletdíját) Gábor József gazdasága, Tiszasszege kapta.

A hazai fésűscsoportban díjnyertesek: I/a. díj: Egri főkapitány uradalma, Nagyszőpuszta. I/b. díj: Almásy Dénes gróf uradalma, Gyulavári. I/c. díj: Herzfelder Jenő gazdasága, Pusztapó. I/d. díj: Almásy Imre dr. gróf uradalma, Pusztapó. I/e. díj: Kertész László gazdasága, Hajdúszovát, Hortobágyi törzsjuhászat, Debrecen és Kertész István gazdasága, Debrecen. II. díj: Piszka Árpád gazdasága, Debrecen, Rényi Andor dr. bérzadasága, Középhátpuszta és Bügler testvérek gazdasága, Újmáriapuszta, Bihar vm. Elismerő oklevelet kaptak: K. Mándy Sámuel és fia uradalma, Nyírbátor, Gódnay László és István gazdasága, Óhat, Balogh István gazdasága, Debrecen. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nagy oklevelét kapta versenyen kívül: Debreceni m. kir. gazdasági akadémia, Pallag és Czegléd Mihály dr. gazdasága, Debrecen. A Gábor József által adományozott tenyész-közt: Kertész István, Debrecen; a Hortobágyi törzsjuhászat által adományozott tenyész-közt: Molnár István és Orosz Ferenc, Debrecen; a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által adott szakkönyvtárt pedig Kertész László, Debrecen, kapta.

A francia fésűscsoportban díjnyertesek: I/a. díj: Alföldi Almásy Imréné grófné és Károlyi Viktorné grófné uradalma, Békéscsaba. I/b. díj: Rudnyánszky Imre báró uradalma, Bessenyszög. II. díj: Károlyi László gróf uradalma, Felgyő. Elismerő oklevelét: dr. Almásy Imre gróf uradalma, Pusztapó, Schwartz Gyula uradalma, Csabacsud. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara nagy oklevelét kapta versenyen kívül a mezőhegyesi állami méneshirtok.

A husmerinó-csoportban díjnyertesek: I/a. díj: úzv. Náray Rálmánó gazdasága, Tiszasszentimre. I/b. díj: Mihály István, Tarnaszentmiklós. II. díj: Klár Jenő gazdasága, Hatrongyospuszta és Waldeck Hubert gróf uradalma, Tiszaroff. III. díj: Fried Béni gazdasága, Nyírmada.

A raeka-csoportban díjnyertesek: I/a. díj: Nagy Sándor gazdasága, Debrecen. I/b. díj: Ménék Mihály gazdasága, Debrecen. II. díj: Birinyi Imre gazdasága, Debrecen. III. díj: Nagy János gazdasága, Debrecen. Elismerő oklevelét: Nácsa Gy. Balint gazdasága, Budszentmihály és Tápiógyörgyei uradalom, Abrahámtelek és karakul-csoportjéért: Wimpfen Szigfrid gróf anasztáziamajori gazdasága.

A vásári forgalom — amint előrelátható volt — igen mérsékelt volt, mert akiknek módjukban állott, azok már a budapesti tenyészállatvásáron fedezték szükségüket, a többiek pedig várnak aratás utánig. A vásárlások végleges eredményéről még nem kaptunk értesítést, de az első napon — amikor a legnagyobb szokott lenni a forgalom — alig néhány darabot vásároltak. Pedig ennél kitűnőbb alkalmuk nem lehet tenyészanyag vásárlására a hajdumegyei gazdáknak, amidőn a kiváló tenyészetek ugyszólván helybe szállították az állatokat. Az árak lényegesen alacsonyabbak voltak, mint tavasszal, a budapesti tenyészállatvásáron. Jó tenyészcsok katalógusára 24/-4 millió K. között ingadozott.

Egy külön helyiséget töltött be a debreceni gazdasági akadémiának tanulságosan összeállított kiállítása, amely főleg Rácz Mihály dr. tanár állattenyésztési tanszékének gazdag anyagát mutatta be a nagyobb nyilvánosságnak. Nagy érdeklődéssel találkoztak a M. Kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetnek gyűjteményei és táblázatai, amelyek a gyapjufeldolgozó iparok gyártási eljárásait és menetét magyarázták meg. Debrecen város muzeuma a juhászat multjából mutatott be néhány tárgyat. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a juhászattal foglalkozó szakkönyveket és a Tiszántúli gyapjutermelesének helyzetéről hű képet nyújtó gazdag mintagyűjteményt állított ki. Több juhászat részt vett a kiállításban ebben a részében is és gyapjumintákat, egész bundákat, az elért eredményekről beszámoló táblázatokat, a juhtejből nyert termékeket stb. mutattak be. Felülnést keltett a békéscsabai és a Hercegföldi Jenő által kiállított hatalmas bunda. Juhajt és egyéb termékek kiállításával elismerést arattak: Szomjas Gusztáv, a tápiógyörgyei uradalom, Kertész László és István, Papier Géza és Pál, Gábor József, Hortobágyi törzsjuhászat, Almásy Imre gróf pusztaszenttamási juhászata, a Debreceni Juhártó Gazdák Egyesülete. Az intézetek és gazdák által bemutatott anyagot a szőcsök, szürszabók, timárok, gubások, kalapások, szőnyegkészítők, sajtkereskedők és néhány nagyobb posztógyár (Hazai Fésűsfonó, Gyapjumosó, Richards Richard) eszesen elrendezett kiállítása egészítette ki. Mindkét kiállítási helyiség falain a juh-tenyésztés és gyapjúkezelés helyes eljárásait hangzó-
tató tanulságos és ügyes feliratok hívták magukra a látogatók figyelmét.

A kiállítást május hó 13-án nyitotta meg ünnepélyesen a kormány képviselőjében megjelent Pesthy Pál igazságügyminiszter, aki nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédében kitért a mezőgazdasági hitel kérdésre is. Az ünnepélyes megnyitáson képviseltették magukat ugyszólván az összes hatóságok és gazdatársadalmi intézmények. A földművelésügyi miniszter képviselőjében Lickl Károly h. államtitkár és Békessy Jenő gazd. főfelügyelő, az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Marschall Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselő, h. kamarai igazgató, az OMGE képviselőjében Konkoly Thege Sándor titkár, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Almásy Imre gróf elnök, Czegléd Mihály dr. alelnök és Rácz Lajos dr. igazgató, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Gesztelyi Nagy László igazgató és Kemény Szilárd titkár, a Debreceni Gazdasági Akadémia képviselőjében Vargha Kálmán dr. igazgató, Hajdu vármegye képviselőjében Hadházy Zsigmond dr. főispán, Pakozdy Sándor alispán, Nábráczky Béla vármegyei főjegyző, Szabolcs vármegye képviselőjében Kállay Miklós főispán és Mikecz István alispán, Debrecen sz. kir. város képviselőjében Vásáry István tanácsnok voltak jelen. Ott voltak továbbá William Drummond, a magyarság egyik lelkes angol barátja, Ferjenstik Ottó altábornagy, Olechváry Zoltán kir. ítélőtáblai elnök, Batta Sándor mezőhegyesi jószágigazgató, Kovács Imre kísérletügyi főigazgató, Kereszturi Pál állomásvezető, Eber Ernő dr. gazdasági tanácsos, Szomjas Gusztáv nemzetgyűlési képviselő, Kovácsy Béla ny. gazd. akad. igazgató, Schandl József dr. közgazd. egyet. tanár, Kukuljevic József dr. gazd. akad. tanár, Surgóth Jenő gazdasági főfelügyelő és még számosan közéletünk kiválószói és a kiállító gazdák és iparosok közül. A megnyitó ünnepség után társasébredre jött össze a társaság, amelyen több lelkes pohárköszöntő hangzott el és meleg ünnepsében reszesült a tiszántúli kamara népszerű elnöke, Almásy Imre gróf.

Mayer János földművelésügyi miniszter, aki egyéb hivatalos elfoglaltsága folytán a megnyitásra nem utazhatott le, május 12-én tekintette meg a debreceni juhászati kiállítást Schandl Károly dr. államtitkár,

Gally Kálmán dr. h. államtitkár és Koós Mihály ny. államtitkár, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatójának a kíséretében és szintén teljes elismeréssel nyilatkozott a kiállítás gazdag anyagáról és szép sikeréről.

A kiállítás első napján tartotta a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állattenyésztési szakosztálya a gyűlést, amelyen Almásy Imre gróf elnöki megnyitója után Rácz Lajos igazgató ismertette a kamarának a juh-tenyésztés érdekében eddig kifejtett tevékenységét és további terveit. A szakosztályi gyűlést országos juh-tenyésztési értekezlet követte, amelyen Konkoly Thege Sándor, az OMGE titkára „Juh-tenyésztési politikánk feladatai”, Schandl József dr. közgazd. egyetemi tanár pedig „A szelekció szerepe a juhok nemesítésénél” címmel tartott nagy tetszéssel fogadott előadást. Május 11-én a Gyapjumosító Intézet anyagának bemutatásával kapcsolatban Kovács Imre főigazgató és Kereszturi Pál állomásvezető adtak tanulságos gyakorlati utasításokat. Május 11-én délután Rácz Mihály dr. a különböző fésűsírányok jelentőségéről, május 12-én pedig Részner Mihály m. kir. főállatorvos a juhok betegségeiről és azok orvoslásáról tartott előadásokat, amelyek után a közgazdasági egyetem és az állatorvosi főiskola képgyűjteményéből a kiváló hazai és külföldi juhászattokról vetített képsorozatot mutattak be, valamint a juhok metelykórjának leküzdésére bevált Distolról, Marek József dr. tanár találmányának alkalmazásáról s az egyik legnagyobb hazai gyapjufeldolgozó gyárvállalat, a Hazai Fésűsfonó és Szövőgyár R.-T. telepeiről szóló két filmet is bemutattak.

Ez a sok kiváló előadás és bemutatás hasznosan egészítette ki a juhászati kiállítás tanulságait. Csak az a sajnálatos — és ez a kiállítás egyetlen szépséghibája — hogy a tiszántúli gazdák ugy a kiállítás, valamint az előadások iránt aránylag igen kis érdeklődést tanúsítottak. A kiállítást leginkább Debrecen város intelligenciája, kereskedői és iparosai látogatták, gazdákat, főleg kisgazdákat a kiállítókon kívül alig lehetett látni, pedig legalább a hajdumegyei és főleg a debreceni gazdák vehettek volna fáradságot a kiállítás megtekintésére és az előadások meghallgatására. Ez azonban csak reájuk vet rossz fényt és mit sem von le a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara érdeméből, amely uttörő munkával sikeresen rendezte meg ezt a speciális juhászati kiállítást. Teljes elismeréssel illeti meg a kamara ügyész szervező-képességéről és nagy munkabírásról ismét tanúságot tevő ügybuzgó igazgatóját, Rácz Lajos dr.-t és lelkes munkatársait: Hank Olivér, Czeglédy Béla, Julow Viktor titkárokat és Varga Dezső segédtitkárát.
K. T. S.

VEGYESEK.

A „Köztelek” legközelebbi kettős (40-41.) száma a közbeeső ünnep miatt f. hó 24-én fog megjelenni. Halálozások. Füzérkomlói Dévay Ignác dr., nyugalmazott m. kir. kuriai bíró, életének 71-ik évében f. hó 13-án, hosszas szenvedés után, Budapesten elhunyt. Működésének javarésztét az igazságügyi minisztériumban töltötte, mint beosztott bíró. Terveken részt vett több törvény előkészítési és megszerkesztési munkálataiban, az ingatlan magánjog és a telekkönyvi jog terén szaktekintély volt. Az igazságügyi kormány megbízásából több törvénytervezetet dolgozott ki, így a telekkönyvi anyagi és alaki jogról, valamint a családi otthonról. Az elhunyt földi maradványait f. hó 15-én helyezték a Kerepesi-ut melletti temető halottas házából, a református egyház szertartása szerint, a családi sírboltba örök nyugalomra. A megboldogultban Szigeti Pál dr. földbirtokos, egyesületünk igazgatóválasztmányi tagja és Mándy Sándor földbirtokos apósukat gyászolják.

Uj, javított, szabadalmazott Graepel-féle lemeztőrekrosta!
Az összes létező lemeztőrekrostaikat messze felülmúlja, az eddigi világhírű Graepel-féle lemeztőrekrostaiknál 20%-kal nagyobb teljesítőképességgel. A legrövidebb tőrekasztalnál is tökéletes munkát végez és minden magvesztést kizár. Pénzt, időt, fáradságot takarít meg szabadalmazott lemeztőrekrostaik alkalmazásával. 7566 Több százezer kifogástalan üzemből!

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG, malomépítész, gép- és rostalemezgyár
Telefon: József. 91-27 Budapest, X., Szilávy-u. 20-30. Gergely-u. sarok. Sürögnyim: Graepelék Budapest
Gyárt és szállít még teljes malomberendezéseket, egyes malomgépeket, trieurókat és lyukasított lemezeket bármilyen célra.

F & S golyóscsapágyak
cséplőgépekhez állandóan raktáron.

VECSEY JENŐ okleveles gépészmérnök, Budapest, VIII., Kisstáció-utca 11. szám.
Telefonok: József 39-02 és József 51-99 Sürögnyim: Vecseyék Budapest

A vágómarhabehozatal szabaddátétele Svájcban. Május elsejével Svájcban a vágómarha-importtal szemben való magatartása megváltozott, amennyiben az import-tilalom a magyar marhákkal szemben megszűnt. Ez a körülmény a hízott vágómarhaüzletre előreláthatóan nagyon előnyösnek fog hatni.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

Az Első Budapesti Gözmalmi R.-T. folyó hó 11-én tartotta Fellner Henrik elnöklété alatt rendes évi közgyűlést, melyen az 1924. üzletévre részvényenként 15,000 korona osztalék kifizetését határozták el. A szelvényeket a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál (V., Gróf Tisza István-utca 2.) folyó hó 12-től kezdve váltják be.

A Budapest-Ujpest-Rákospalota Villamos Közúti Vasút Részvénytársaság évi rendes közgyűlése egyhangúlag tudomásul vette az igazgatóság jelentését. Elfogadták a BUR vasút üzemének vitelére a Boszkárral kötendő megállapodást. Az Urinkany-Zsilvölgyi Közszállítási R.-T. május 9-én tartott közgyűlése az 1924. üzletévi osztalékot részvényenként 100,000 koronában állapította meg. Az 5000 korona nevértékű részvények 34. számú szelvénye május 11-től kezdve a Magyar Államias Hitelbanknál kerül kifizetésre.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Prima cseh, román és jugoszláv bükkfaszenet

vilámt **tűzifát** **LIGNOCOMMERCIA FAIPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.**

Budapest, V., Gróf Tisza István-ut 12., II. Telefon: 93-39. Sürgőnycim: Koberfa Budapest

Mig nem látja, el sem hiszi

Telefon: 151-13

legelőnyösebb és legpraktikusabb **fűtés.**

Magánházakban, villák, kastélyok, uradalmak, tűzlethelyiségek és irodákban már több ezer berendezés üzemben. Nézze meg **Andrássy-ut 67.** sz. alatti legmodernebb berendezésű mintaszobáinkat.

Ajánlattal és prospektussal készségeel szolgálunk. Tervezést és felszerelést gyorsan és jutányosan készítünk.

Keszler Jenő és Fivére

szerelel vállalat, egésségügyi berendezék

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 67.

Az **Ifold Herds Limited, London** világhírű tenyésztete által Angliából importált **fajsértései.**

Évtizedek óta tisztavérben tenyésztett és törzskönyvezett:

- nagy yorkshire (large white),
- közep yorkshire (middle white),
- lincolnshire (curley-coted pig),
- cornwall (large black),
- berkshire,
- gloucester old spot és
- wessex (sadel black)

kanok és kocák

nagy választékban, kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhető

SZABOLCS BÁLINT béruradalmában SZILFAMAJOR, Fejér megye. Állomás, posta, telefon.

Központi iroda: BUDAPEST, V., TÜKÖR-UTCA 5. Telefon: 76-49

Dohánytermelőknek nélkülözhetetlen!! **KERPELY KÁLMÁN:**

A jó dohánykertész

című, 35 képpel díszített, 200 oldalra terjedő szakkönyv

Ára bérmentes küldéssel 28.000 korona

"Patria" R.-T. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

GŐZEKEBÉRSZÁNTÁST, rigolirozást vállal **Fowler-gőzekegarnitúrával**

GRÖNER MIKSA, Budapest, II., Lövőház-utca 6.

ZÖLDHITELT

ajánlok földbirtokos urak részére. A hitel feltételeit levél-, vagy szóbeli megkeresésre azonnal közlöm.

Telefonszámok: **Schwarz Gusztáv** banküzlet

József 148-04
148-05
7681-148-06

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3., I. emelet.

Gazdasági telepek

szervezésére és uradalmak látogatására megbízható és kifünő összeköttetéssel **biro képviselőket keres a vidéki gócpontokon**

fix és jutalékra, fővárosi gépgyár. — Ajánlatok: **GÉPGYÁR, Pesterzsébet, Attila-utca 56.** küldendők. 7746

Zöldhitelt

6 óra, versenyen kívüli feltételekkel folyósított **BIRO és Dr. HUTTER** szakirodaja

Budapest, VII., Erzsébet-körut 39. Telefon: József 122-06

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Ügyfelet és a gazdaközönség kényelmére, a keleti pályaudvar tőszomszédságában

VIII., BAROSS-TÉR 9. SZ.

alatt (az érkezési oldallal szemben)

uj fiókot nyitott,

ahol az összes államgépgyári gyártmányu **mezőgazdasági gépek** és gazdasági eszközök kaphatók. Ugyanott pótalkatrészek is megrendelhetők.

KÖZPONT: 7740
BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 26-32.

Keleti fiók: VIII., Baross-tér 9. Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-ut 63.

KEMNA J.

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 51.

azonnal szállit

alkatrészeket mindenféle típusu Kemna-gőzeke-mozdonyhoz, ekéhez, talajművelőeszközökhöz, acél-sodronyogzekeköteleket, olajat, tömitést és egyéb műszaki cikkeket, továbbá teljes

KEMNA-forrógőzekekészleteket

egyes-ekéket, tárcsásboronás gőzkultivátorokat, különféle rögtörőhengereket.

Lelkismeretes és jutányos kiszolgálás.

Részletes ajánlat és felvilágosítás, valamint kiküldetés kívánatra költségmentesen.

Telefon: 91-21 • Sürgőnycim: Kemna 91/21 Budapest

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, X., NOSZLOPI-Ú. 1. TELEFON: József 140-66

Szállit: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF → és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben

Külön osztály javítások részére!

Vetőgépek, acélekék

és egyéb mezőgazdasági gépek

legelőnyösebb kivitelben **WEISS MANFRÉD R.-T.** vezérképviselőségénél

„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérlok Kereskedelmi Részvénytársasága

Telefon: 65-49 és 65-50. Budapest, VI., Teréz-körut 26. Sürgőnycim: „Pyramis”

Osztályai: Műszaki, gabona-, liszt-, takarmány- és gyapjuosztályok. Vetőmagtisztítóüzem. Bankosztály. Részvénytőke: 1-6 milliárd

Sertés- és juh- shimlő ellen

biztos hatású oltóanyag
minden mennyiségben kapható

Dr. PÉCSI DANI és Oltóanyagtermelő-intézetében, Buda-
ISTVÁN pest, VI., Teréz-körút 31. Tel.: 88-00

Kérjen árajánlatot!

ÓVÁS:
Legkínzóbb porosz szén hirdetéssel sok vissza-
elés történik! — Mi hivatalosan elsőosztályu-
nak minősített, a felszólítási prima szenek közt
is első helyen álló

Szenet Brikett Kokszot

ajánlunk szántáshoz, csépléshez, házi fűtéshez.

Készpénzzel szolgálunk árajánlattal:

„CARBOFOR“
TÜZELŐANYAGKERESKEDELMI R.-T.
Budapest, II., Margit-körút 13. szám.
Telefon: 63-12 7723

Kérjen árajánlatot!

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaosztályának jelentése.) 1925. május 14. Az élénk kíná-
lattal szemben a kereslet tartózkodó és részben ezért, rész-
ben pedig az amerikai piacok alacsonyabb árjegyzéseinek
hatása alatt a kenyérmagvak irányzata lánnya és mérsékelt
forgalomban úgy a buza, mint a rozs ősébbodott. Új buza,
élénk érdeklődés mellett 3900 K.-s áron került forgalomba.
A termények piacán csupán tengeri iránt van érdeklő-
dés, ennek dacára forgalma csökkent. Egyéb cikkekben az
üzlet csak szűk keretek között mozog. Repceből néhány
vagon került forgalomba 5600—5700 K.-s ártért. Budapesti
paritásán kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza
76 kg.-os: tiszavidéki 5000—5025, fejméregyi és pestvidéki
4975—5000 K. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 5100—5125, fejmé-
regyi és pestvidéki 5075—5100, rozs 4375—4425, takar-
mányrpa 3200—3300, zab 4200—4350, tengeri 2675—2725,
köles 2600—2700, korpá 2275—2300 K.

Budapesti liszt- és őrlényipiac. („Avena“ Mezőgazdasági
Termény- és Állattérkező R.-T. jelentése.) 1925. május 15.
Tartott irányzat mellett a mai tőzsdén a következő liszt-
árak fordultak elő: Duplanullás 8000, nullás 7900, kettes
7700, hatos 6400, takarmányliszt 3000, korpá 2300, egyes
rozsliszt 6200, 75%-os egységes rozsliszt 5400 K. volt kg.-kint
budapesti paritásán, zsákkal együtt.

Budapesti takarmányvásár. Május 15. (A székesfehérvári
vásárgazdasági hivatalos jelentése.) Rétsizéna I. rendű ó
110,000—120,000, II. r. 65,000—100,000, III. r. csomagolásra
36,000—60,000, muharszéna 140,000—175,000, lucernaszéna
160,000—180,000, zabosbukkónyszéna 140,000—175,000, zöld
rozstakarmány 30,000—40,000, alomszalma 50,000—65,000,
zsuppszalma 110,000—120,000, zsuppszalma 1 kéve 5000—
6000 K.

A mulakarmánypiac az irányzat lánnya volt. Árak:
Korpá 2350, konkoly 2250, 8-as takarmányliszt 3000,
olajpogácsa 3000, extrahált liszt 1500, szárított moslék
3300, malátatörköly 3000, malátacsira 2400, szárított répa-
szelet 1400, melasz 1250, lotáp 1400—1500 K. kg.-kint.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmag-
osztályának jelentése.) Az érdeklődés előterében csupán köles
állott, melyet külföld részéről hántolás céljaira kerestek.
Törtétek kisebbmértvű üzletkötések muhar és csillagfürt-
ben, míg egyéb magvakban a forgalmat gátló pénzüke-
miatt, nagyobbshabásu üzlet nem tudott kialakulni. A majd-
nem abszolút fizetlenség miatt az árak csak névlegesek.
Árak nyersárúért 100 kg.-kint budapesti paritásán, minő-
ség szerint, 1925. május 8-án:

Bab, fehér	300,000—340,000 K
Bab, tarka	260,000—280,000 „
Baltacimmag	700,000—750,000 „
Biborhere	400,000—450,000 „
Borsó, Viktória	450,000—500,000 „
Bukkóny, tavaszi	220,000—250,000 „
Bukkóny, szőszös	450,000—500,000 „
Cukorcirok	340,000—380,000 „
Csibehur	280,000—300,000 „
Csillagfürt	260,000—280,000 „
Kendermag	350,000—370,000 „
Köles, fehér	360,000—380,000 „
Köles, szürke	270,000—300,000 „
Köles, vörös	280,000—320,000 „
Lencse, kisszemű	250,000—350,000 „
Lencse, nagyszemű	450,000—500,000 „
Lenmag	700,000—750,000 „
Lóbab	300,000—340,000 „
Lóheremag, nyers, magyarankás, nem tisztítható	1.400,000—1.700,000 „
Lóheremag, nyers, magyarankás, tisztí- tható	1.800,000—2.000,000 „
Lóheremag, magyarankamentes	2.200,000—2.400,000 „
Lóheremag, fehér, ólomzárólt	3.300,000—3.500,000 „
Lóheremag, vörös, ólomzárólt	2.500,000—2.900,000 „
Lucernamag, nyers magyarankás, nem tisztítható	1.300,000—1.500,000 „
Lucernamag, nyers, magyarankás, tisztítható	1.700,000—1.800,000 „
Lucernamag, magyarankamentes	1.900,000—2.100,000 „
Lucernamag, fehér, ólomzárólt	2.600,000—2.800,000 „
Lucernamag, vörös, ólomzárólt	1.800,000—2.000,000 „
Mák	2.400,000—2.500,000 „
Muharmag	200,000—220,000 „
Mustármag	650,000—700,000 „
Nyulszapuka	1.400,000—1.600,000 „
Takarmányrépa	1.500,000—1.800,000 „
Tatarika	310,000—330,000 „
Tökmag	600,000—520,000 „

Cukorpiac. Külföldi cukorban az irányzat tartott volt.
Cseh finom kristálycukor loco és máj. 16/4¹/₂, jun. 16/4¹/₂—
16/6, jul. 16/7¹/₂, okt.-dec. 16/3, német exportcukor loco
és máj. 16/10¹/₂, jun. 16/4¹/₂ shilling. A Jáva jegyzések
változatlanok maradtak.

Külföldi tőzsdék. Ujvidék, máj. 13. (Terménytőzsde.) Az
irányzat tartott. Bácskai buza 480, tengeri 197⁵⁰, május-
juniusra 210, kettősfogású nullás buzaoszt 700, kettes 690,
hatos 500 dinár volt q.-kint. — Chicago, május 13. (Termény-
tőzsde.) Az irányzat lánnya. Buza májusra 591⁷, júliusra
545⁷, szeptemberre 518, tengeri májusra 445⁴, júliusra 456⁷,
szeptemberre 447⁴, zab májusra 310, júliusra 307⁴, szept-
emberre 304, rozs májusra 464⁶, júliusra 435¹, szeptem-
berre 408⁴ cent volt q.-kint. — New-York, máj. 13. (Termény-
tőzsde.) Az irányzat lánnya. Uzi vörösbuza 742⁶, kemény
650⁵, tengeri 492⁶, liszt 786¹ cent volt q.-kint.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi május hó 14-én.
Felhajtás 1004 darab nagy vágómarha. Minthogy külföldi
vevők kevesen voltak a vásáron, a vásár irányzata lánnya
volt és az árak kg.-kint kb. 1000 K.-val ősébbodottak. Csupán
csak a bikák keltek el változatlan áron. Eladatlannul vissza-
maradt 157 drb. Következő árakat jegyezték kg.-kint elő-
súlyban: Bika, jobb minőségű 11,500—14,500, kivételesen
15,000—15,500, bika, silányabb minőségű 8000—11,000,
tarka hizott ókör, jobb minőségű 12,000—15,000, kivétel-
esen 15,500—18,000, középmínőségű 7500—11,500, alárendelt
minőségű 5000—7000, magyar tehén 7000—12,500, tarka
tehén 5000—14,000, kivételesen 14,500—15,000, bivaly 9500,
növéndék 6000—11,500, kicsontozni való 3500—5000 K.

Budapesti szarvmarhavásár. 1925. május 12. Felhajtás:
602 drb. egymint 602 drb elő belföldi szopóborjú. Élénk
kereslet mellett az árak változatlanok maradtak. Jegyzett
árak kg.-kint: Élis borjúk: Belföldi szopós: I. rendű 16,000—
17,000, kivételesen 17,500, II. rendű 15,000—18,000, III.
rendű 14,000 K. lábon.

Tenyészállatok és jarmosokörök. (Magyar Mezőgazdák
Állattérkező Részvénytársasága jelentése.) 1925. május 15.
Importált fehér erdélyi jarmosokör 16,000—18,000, I. rendű
fehér belföldi jarmosokör 12,000—14,000, I. rendű tarka
belföldi jarmosokör 12,000—15,000, frissfejűstehén 15,000—
18,000, 1¹/₂ éves tiszók 12,000—14,000, 1¹/₂ éves tinók
12,000—14,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
sertésüzemének jelentése.) A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron
a csütörtöki felhajtás 2929 darab volt, melyből 880 darab
maradt eladatlannul. Lánnya irányzat mellett az árak lényeg-
esen estek. Árak: prima urasági 20,000—20,500, kivételesen
21,000, prima szedett 18,500—19,000, kivételesen 19,500,
közép 18,000 könnyű jobb 16,000—17,000, könnyű gyöngébb
14,000—15,000, öreg urasági 18,500—19,000, öreg szedett
18,000—18,500, hussertés 19,000—23,000, beállítani való
sovány sertés 13,000—16,000, zsír nagyban 27,000—28,000,
szalonna 23,000—24,000, sertésbőr 22,000—24,000, hasított
felsértés 22,000—24,000 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetke-
zete bizományi hízásra sertéseket elfogad és olcsó előlege-
t folyósít.

Budapesti lóvásár. Május 14-én tartott heti lóvásár for-
galma közepes. Felhajtott I. oszt. ló 1014 drb. Eladott
477 drb. Eladatlannul maradt 537 drb. Árak: Jobb minőségű
hátas, csikó 300,000—4,000,000, könnyebb kocsi 6,000,000—
7,500,000, igás kocsi, nehéz 4,000,000—11,000,000, igás
kocsi könnyű 3,000,000—7,200,000, számár 400,000—
750,000, ósvér 750,000, alárendelt minőségű lovak 170,000—
3,900,000, vágólovak 250,000—3,000,000 K. Fővárosi vágóra
vásároltak 67 darabot. Vidéki vágóra vásároltak 49 darabot.

Soproni sertésvásár. (Soproni Állattérkező R.-T.
jelentése.) 1925. május 13. Összes felhajtás 328 darab, Bel-
földre eladva 283 darab, Eladatlannul maradt 45 darab. Árak:
Hízott sertés 18—20—22,000, süldősértés 12—16—18,000,
tenyészsértés 300,000—750,000, malac 60—100—140,000 K.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkező
Részvénytársasága jelentése.) F. hó 11-iki, hétfői fő-
vásár felhajtása: Belföldi 282 drb, magyarországi 1149 drb,
cseh-szlovákiai 147 drb, jugoszláviai 163 drb, romániai 933
drb, összesen 2684 drb. Lánnya irányzat mellett a követ-
kező árak fordultak elő: Ókör, extrém 1⁸⁰—2²⁰, I. rendű
1³⁰—1⁷⁰, II. rendű 1¹⁰—1³⁰, III. rendű 0⁹⁰—1⁶⁰
bika, extrém 1⁶⁰—1⁷⁰, I. rendű 1⁴⁰—1⁶⁰, II. rendű
1⁵⁰—1⁴⁵, III. 1²⁰—1³⁰, kicsontozni való 0⁷⁰—0⁹⁰, tehén
extrém 1⁵⁰—1⁶⁰, I. rendű 1³⁰—1⁴⁰, II. rendű 1⁰⁰—1²⁰,
III. rendű 0⁹⁰—1⁰⁰. A folyó hó 14-iki, csütörtöki pótvásár
irányzata lánnya, árak változatlanok.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező
R.-T. jelentése.) A folyó hó 12-iki, keddi, fővásár felhaj-
tása: belföldi hussertés 12, magyarországi zsirsertés 639,
romániai hussertés 140, zsirsertés 2695, jugoszláviai zsir-
sertés 183, lengyelországi hussertés 10,888, zsirsertés 57,
összesen hussertés 10,840, zsirsertés 3579 darab. Irányzat
előnekebb, jegyzések a következők: Prima zsirsertés 2²⁵—
2³⁵, közép zsirsertés 2²⁰—2³⁰, öreg zsirsertés 1⁹⁰—2²⁰,
szedett zsirsertés 2¹⁰—2³⁰, hussertés 1⁸⁰—2²⁵, kiv. 2³⁰.
A folyó hó 14-iki, csütörtöki, pótvásáron a helyzet válto-
zatlan.

Csehországi állattárak. (Magyar Mezőgazdák Állattérkező
R.-T. jelentése.) Marhafelhajtás 1440 darab. Irányzat
úgy marhában, mint sertésben megjavult, jegyzések: Ókör
la 8⁵⁰—9²⁵, ókör, közepes 7—8, bika 6⁵⁰—8³⁰, úszó
7—8, borjú 6⁵⁰—8⁵⁰, csontosmarha 5—6⁵⁰, juh 6—8,
hussertés, szlovák 8⁸⁰—9⁵⁰, hussertés, lengyel 8⁸⁰—9⁵⁰,
hussertés, román 8⁸⁰—9⁵⁰, hussertés, lengyel 8⁸⁰—9⁵⁰,
közepes 10—10⁵⁰ cK.

Gyapju. A május 11-iki londoni gyapjuaukción a felhozatal
9729 bala volt. A kereslet úgy alébföldi fogyasztók, mint a kon-
tinens-écei részéről javult mutatott. Főképpen sziros kesz-
szetkezés örvendett élénkebb forgalomnak. A kereslet
fajták általában a nyitórjegyzésekkel szemben 5—10%-os
javulást tüntetnek fel. Árak: Ausztráliai tisztított keresztetés
10—20, ausztráliai tisztított merinós 25—47¹/₂, ausztráliai
zsiros merinó 16—32¹/₂, ausztráliai zsiros keresztetés 10—
18, capes zsiros 14¹/₂—20¹/₂ pence. Műtán a londoni aukció-
nak 8 nappal való megrovődése közismertté vált, az ausz-
tráliai gyapjuügynökök a május és június hónapokban tar-
tandó aukcióra nem akarnak felhozni gyapjút. A belföldi
piac a múlt jelentés óta változatlan.

Nyersbőr. Marhabőr 12,000—12,500, száraz marhabőr
24,000—25,000, borjubőr fej nélküli 25,000—26,000, száraz
borjubőr fej nélküli 48,000—50,000, gyapjas jubőr 22,000—
24,000, nyított 22,000—24,000, báránybőr 36,000—40,000
korona kilogrammonként, szólti lóbor 145,000—149,000,
száraz 130,000—135,000 korona darabonként.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej
literje 5600—6000, tejszínhab literje 45,000—60,000, tejföl
literje 22,000—30,000, vaj kg.-ja 90,000—118,000, nagyban
78,000—82,000, tehéntúró kg.-ja 17,000—24,000, jantúró
kg.-ja 40,000—48,000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 60,000—
90,000, nagyban 50,000—54,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben
50,000—85,000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 40,000—
60,000 nagyban 32,000—36,000 juhsajt kg.-ja 30,000—
32,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben:
Csirke, darabja 15,000—35,000, tyúk drbja 35,000—80,000,
hízott ruca kg.-ja 26,000—30,000, hizott pulyka kg.-ja
25,000—30,000, libamáj kg.-ja 40,000—100,000, ludzsir kg.-ja
38,000—50,000, tojás drbja 1100—1400 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty fa kicsinyben
32,000—45,000 K., nagyban 30,000—32,000 K., ponty IIa
kicsinyben 25,000—35,000, nagyban 24,000—26,000 K.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti
piacon: Sárgarépa 2000—8000, petrezselyem 3000—6000,
zeller 6000—14,000, kalarabé 3000—5000, vöröshagyma
4000—6500, fokhagyma 36,000—55,000, cékla 2000—5000,
kelkáposzta 6000—14,000, fejesaláta drb.-ja 0⁵⁰⁰—3000,
rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3000—3600, nagyban q.-kint
260,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1400—2000,
nagyban q.-kint 130,000, uborka 20,000—40,000, tök 50,000—
70,000, zöldbab újd. 80,000, torma 12,000—30,000, spárga
4000—26,000, sóska 4000—10,000, spenót 0⁴⁰⁰—1200,
champiogomba 30,000—80,000 alma 7000—45,000, dió
16,000—20,000, gesztenye 12,000—20,000 korona.

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK

ES ALKATRÉSZEK azonnali szállításra kaphatók: 1478

ANTAL JÁNOS és TÁRSA „FORD“-gyárak autorizált képviselője **Kaposvár, Fő-utca 22. szám**

CHRYSLER SIX 13/70 HP

A legtekélyesebb 6-hengeres amerikai AUTOMOBIL szenzációs újításokkal. AMERIKAI AUTOMOBIL KERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST, V., DOROTTYA-U. 3.

A magyarországi utakra a legideálisabb közlekedési eszköz. Turakocsi 178,000.000 K

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékelő Osztályának jelentése.) Május 15. A bortulzet még mindig nagyon élettelen. Különösen a budapesti piacon csappant meg rendkívül a borfogyasztás és a bor ugylátszik az aránylag sokkal olcsóbb sör által mindig jobban és jobban kiszorul. Ennek ellenében valamivel megolcsult a bevásárlás a vidéki borkereskedők részéről. Míg tömegborok 100-tól felfelé 600-850 K-ért hl. Malligand-fokonkint bőven kaphatók, addig a 8-9°-os borokat aránytalanul drágábban kell megfizetni, mert éppen ezek az alacsonyfokú borok érdemének jelenleg nagyobb keletnek. Még a Nagykanizsa vidékén direkttermő fajta 8¹/₂-9°-os fehér- és sillerborok is több mint 600 K.-ba kerülnek hektoliter-Malligand-fokonkint, ah Nagykanizsa állomás, de eme borok eladása is csak szűk keretek között mozog. Egyébként nincsen változás és még a Tokajhegylájan is teljes csend uralkodik.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzőségének pénzfolyamán számítva 14,326-24 papirkoronával egyenlő. Zürich, május 14. (Devizazárlat.) Budapest 0'007260, Berlin 723, New-York 518'75, Bécs 72'80, Prága 15'30, London 2567'75, Páris 26'9425, Milánó 21'18, Belgrád 8'40, Bukarest 2'50.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

N. S. Hajdusoboszló. Kérdéseire az Állami Ojtóanyag-termelő Intézet adhatna részletes választ.

Tuzséri uradalom. 1. Magyarországon a múlt évben kisebb területeken végzett kísérletek kivül, tudomásom szerint, termelés nagyobb területen csak 2 helyen történt és pedig Wenckheim gr. békési uradalmában 14 kat. holdon és Willmann János hajai gazdaságában 36 kat. holdon. 2. A békési uradalomban kat. holdankint termelt körülbelül 80 kg. tiszta gyapot és körülbelül 250 kg. tiszta mag, Willmannal kat. holdankint 10 kg. tiszta gyapot és 30 kg. tiszta mag. A tiszta gyapot kg.-jáért Willmannak 30,000 K.-t, a tiszta mag 100 kg.-jáért kukorica értéket, vagyis 250,000 K.-t igértek. A gyapot világgiaici ára ma kg.-kint kb. 40,000 K. Az addigi tapasztalatok szerint, ha az időjárás kedvező volt, kat. holdankint 10-20 kg. tiszta gyapot termelt és háromszorannyi mag. Az elmúlt 150 év alatt, tudomásom szerint, csak két esetben volt nagyobb területen rendkívül nagyok mondható termés. 1917-ben a szerémségi lloki uradalomban 1 kat. holdon 280 kg. tiszta gyapottermést, 1925-ben a békési Wenckheim uradalomban körülbelül 80 kg. tiszta gyapottermést értek el. Ezeknek az éveknél rendkívül hosszú meleg száraz ése, mikor október és november első fele igen kedvező volt a tokok beérésére s ezenkivül helyi talajviszonyok okozták ezeket az igen kedvező eredményeket. Nedves, hideg őszön a tapasztalatok szerint egyetlen tok sem tud beérni s termés nincsen. 3. Magyarország talaja megfelelő volna a gyapotnak, de bizonytalan éghajlata és főképpen az, hogy a szeptember végén, október elején meginduló érszokor vajmi ritkán számíthatunk heteken át tartó kedvező meleg száraz őszre, lehetlenné teszi, hogy a gyapotot mint hasznosított növény, nálunk ezidőszert kulturába vehessék. 4. Csak külföldi német könyvek jelentek meg.

H. G.

Legelsőrendű kivitelben és legprimább anyagból készült

kocsisöltönyök, inas-, vadász- és soffőrruhák, esőköpenyek, szűrők.

Óriási választék mindennemű munkás-, gépész-, cséplő-, méhész- stb. öltönyökben.

Előnyös árak!

Körje képes árjegyzékek, ingyon és bérmentve küldjük meg!

Pontos és előzékeny kiszolgálás.

Meg nem felelő árut bármikor kicserélünk.

Gulmann ÉSTÁRSA

RAKÓCZI ÚT 16

AJKAI KÖSZÉNBÁNYA R.-T.

BUDAPEST, V., ORSZÁGHÁZ-TÉR 4.

Telefon: 168-56 Sürgőnycim: Ajkázén

CHINOLIN gyógyszer- és vegyszertermékek gyára r.t. **UJPEST.** Telefon: 163-36, 133-54, 85-30

Bélférges malacai leromlanak, könnyen fertőződnek és elpusztulnak. Malacok bélférgessége ellen:

Kebebal

Egyszerű a kezelése!

$\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ - 1 kg. előálltsúly értékével meggyógyíthatja malacait!

$\frac{1}{4}$ kg. **KEBEBAL** elegendő

18 drb 8 kg.-os testsúlyu malacnak

9 drb 9-15 kg.-os testsúlyu malacnak

6 drb 15 kg.-nál nehezebb malacnak

$\frac{1}{4}$ kg.-os kanna K 110,000 - 1 kg.-os kanna K 400,000

Csak sértetlen **CHINOLIN** plombával ellátott doboz eredeti. Plomba nélkül ne fogadjunk el!

Megrendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő!

HOYT

ANTI-FRICTION WHITE METALS

a világ legjobb csapágytéma ismét kapható a vezérképviseletnél

SCHVARCZ JÓZSEF és Tsa cégnél, BUDAPEST

Vilmos császár-ut 53. műszaki, olaj-, zsíradéknyakkereskedő cég.

Hirneves **Szent Egydy-i GŐZEKEKÖTELEKET**

legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.

Telefon: 44-47 7130 Telefon: 44-47

Üzletáthelyezés!

Gyapjubizományi üzletemet V., Dorottya-utca 9. szám alól

V., Szabadság-tér 17. szám alá

Tözsdepalota (főbejárat) helyeztem át.

Uj telefonszám: 76-99

GYAPJUT

eisőrangú bel- és külföldi megbízásból, későbbi szállításra legmagasabb áron veszek

ZEISLER ARTUR

Világszabadalom!

Forró nyárban sem kell jég, ha húst, tejet, tojást, sört stb.

önműködő **A-S** géppel hűt

mely ily hámulatosan egyszerű:

Nincs kezelés! Nincs utántöltés!

Egyedárústitás:

Gellért Ignác és Társa R.-T. Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91 Wien, III., Kegelgasse 27.

Saborsky Ede és Társa

Budapest - Wien

szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok

IRODAK: Sertésvásárhíd, telefon: József 18-30
Marhavásárhíd, telefon: József 18-30
Sáborjy István lakásának telefonára: József 44-17

WIEN IRODAI: III., St. Marx
Telefon (Unterhuben): 28-81

Küldemények címzése: Budapest-Marhavásárhíd
Budapest-Sertésvásárhíd Wien, St. Marx
DUTALAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1023

Hungária-drótfonatok
a legolcsóbbak és legtekélyesebbek. 7134

Egyedüli gyártója:
Haidekker Sándor R.-T.
sodrony-, szövet-, fonat-, korlát-, vasbutor- és lánegyár
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
Fiók: Budán, II., Fő-utca 59.
Készítik lapra és bérmentve, kátrányozott tűskédrőt alkalmi áron.

Rozsdásodás ellen

„BIBER“ a legmegbízhatóbb szigetelő anyag
faldnedvesség, talajvíz, savak ellen

Kapható minden építési anyagkereskedésben.

Gyártja: **„Biber“-Művek Kátrányipari R.-T.**
Budapest, V., Vilmos császár-ut 22.
Telefon: 142-03 7883

GŐZEKE részleteket mindenféle gyártmányú gőzekéhez készít és szállít precíz kivitelben, acélfogaskerekeket, fémcsapágyakat, tűzszekrényeket, ekevasakat stb. **SODRONYKÖTELEKET**

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON.

A GAZDA LEGJOBB TÖKEBEFEKTETÉSE

SIMMERING
2-4 VASÚ KÉZI
MOTOREKE

SIANT, VET. VONTAT, CSEPEL

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET

légszáraz állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**

Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26.
(Pyramis helyiségben)
Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
Interurbán: 198-57
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Jász u.)

Gazdálkodók és földbirtokosok figyelmébe!
Tölgy iparvasuti talpfákat és mindennemű **tölgy épületfát**
minden méretben, vagontételekint, továbbá **tölgy boroshordókat** bérmentve az cseh-magyar határ, legolcsóbban szállít.

REIZMAN SÁMUEL fatermelő és hordógyáros, Mukačevo (Podkarp, Rus)
Érdeklődőknek árajánlattal szolgál. 7745

Vasár-
képvisező: **RACZ F. mérnök** Budapest, V., Falk Miksa-u. 8.

Cséplőgép-golyóscsapágyak
javításának ideje itt van!

Szavatoljuk, hogy az általunk javított golyóscsapágyak golyópályái mindenkor **újonnán** lesznek eszelve és az összes régi golyók **újakkal** helyettesítve.

Uj golyóscsapágyak minden méretben raktáron!

JAUZS TESTVÉREK Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 7782

Gőzeket kötél
eliamert legjobb minőségben kapható:
HEGEDŰS JOZSEF okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Pannóvide-utca 1. sz.
TEL.: 1.154-04 és 1.70-97 7423 Sörgözeim: **HEGEMON**

REPCÉT
előleggel

a legmagasabb napi áron vásárol:
FÖLDES GYŐZŐ
Mag- és Terménykereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Zrínyi-utca 14.
Telefon: 141-10 Távirati cím: Földesur Bp.

STRIOUS darálók
a legjobb önálló működő, golyóscsapágyakkal.
Orizási teljesítmény! Kis erőszükséglet!
Csakély beszerzési ár! 7131

Farkas J. és Társa
BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51 K

Villamos-
világítási, erőátviteli és akkumulátor-telepekkel foglalkozunk. Építünk, javítunk és karbantartunk. **RÁDIO-berendezéseket**, szerelési anyagot, izzólámpát raktárról szállítunk. Költségtérítéssel díjmentesen szolgálunk.

HOFFER és SZOMMER műszaki és elektro-technikai vállalat,
Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 7113 Telefon: 49-03

MAGYAR BELGA ÁSVÁNYOLAJ R.-T.
BUDAPEST—CSEPEL, PETRÓLEUMKIKOTÓ

SZÁLLIT: autó- és motorbenzint petróleumot

kiváló minőségben és legolcsóbb napi áron.

Részletes ajánlattal szolgál:
MAGYAR BÉLA
Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30. sz.
Telefon: 44-47 7750

Rietschel és Henneberg r.-t.
Budapest, VIII., Práter-utca 12. szám
Telefon: József 23-18 7548

Vízvezeték, csatornázási, esőcsináló, központi fűtési, fürdő- és egyéb építészeti berendezések

Minden gazdának nélkülözhetetlen a szabadalm. „Rózsán“ jantyó kerekes kézi **SZÉNA- ÉS GABONAGYŰJTŐGÉP**, mert egy nő vagy leány könnyebben tisztában és többet gyűjt vele, mint 10-12 munkás bármely más kézi gyűjtővel. **Ára egy idényben kifizetődik!**

Ára 500.000 K. megrendeléssel egyidejűleg beklüendő 100.000 K. hátralék utánvétellel. 7733 Egyedüli gyártói:
KOHN ÉS TÁRSA, SZOMBATHELY.

Szeszgyárat
Keresünk bérbe

több évre, lehetőleg finomítottal, **1925. évi szeptember 1-től**. Szíves megkereséseket „Szakember 7760“ jellege alatt a kiadói hivatal továbbít. 7760

H-S-C-S
nyersolaj traktor

egy hengeres, alacsony fordulatszám, nyersolaj, egyenlő kocsók, hosszú élettartam, legolcsóbb áram

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
BUDAPEST.

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE:
3-soros tengeriültetők, tárcsásboronák
8, 10-es ekék, Losonci Gazdasági Gépgyár gyártmányú vetőgépek, míg a készlet tart, tolóhengeres és kanalas-rendszerű
Kérjen árajánlatot! 1431 Kérjen árajánlatot!

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

Azermetező **lelke a szelen.**
Ha biztos akar lenni abban hogy jót kap, ügyeljen a **Vulkán** védjegyre.

Vulkán szelepek, Vulkan tömlők
mindenütt kaphatók.

Kertgazdaságok figyelmébe!
Öntözőberendezéseket
 szállítható targoncán, 2 1/2 lóerejű benzinmotorral, óránkénti teljesítmény 180 hl., súlya 70 kg., benzinfogyasztása óránként kb. 70 dekagram.
 Ár 15.000.000—korona.
 Raktárról azonnal szállítható! Prospektussal készséggel szolgál!
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., Budapest, V., Váci-ut 80. szám.

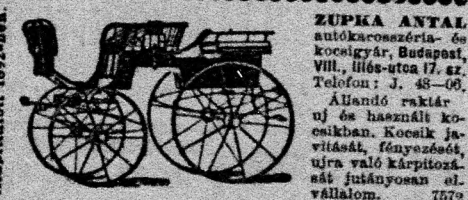
Cséplőgéptulajdonosok!!
Pénzt, időt, munkát
 takarítanak meg a
STERN-féle dobkosár-betétléccel
 680 kg. tiszta
buzaszem
 volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértőbizottság előtt utáncsépeltetünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg.
 Kérdezőkódára ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást.
BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/F

CEMENTIPARI GÉPEK
ÉS FORMÁK
SZÁNTÓ és BECK
 MÉRNÖK GÉPGYÁRÁBAN
 BUDAPEST, X., GYÓMRÓI-UT 70-78. SZ.
 Telefon: József 80-88, József 90-34
 Kérjen árajánlatot

KOMNICK-féle motorkék 45 és 80 HP
KOMNICK-féle kettősrendszerű gézekék
MacLAREN-féle magánjáró és kettősrendszerű gézekék
FORDSON-traktorok, OLIVER-ekével,
HAWA-traktorok, cséplők, fűkaszálók,
SKODA-tejszeparátorok, kis ekék, kultivátorok, mindenféle gazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok
„AGRICULTURA“ KERESKEDELMI R.-T. géposztálya
(Fleischl Samu cég géposztálya)
 BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 28. Modernül berendezett gépjávitóműhely.

Alapított 1873. Telefon: 41-96
SCHWARZ M. L. R.-T.
 Budapest, V, Vilmos császár-ut 4.
 Mindennemű
kocsis- és inaslibériák,
 valamint
soffőr-ruházati cikkek
 főraktára.
Gépész-, munkás-, cséplő- stb. öltönyök nagy választékban állandóan raktáron.
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Gyorsjáratu
TEHERAUTOMOBILOK
 előnyös feltételek mellett
Metropol Garage
 Budapest, VI., Lehel-utca 25.
 Telefon: H2-23, H2-24, H2-25, H2-27

Eladó első díjjal kinttettett 100 darab számított 9 hónapos darabonként 75 kg. súlyú tenyésztehenekből 25.000 körülért. Kiválóan kiválasztva, mérésel ellenőrzött. Kiválóan szép példányok adoztak, igénytelenek, erős csontozattal, erős szívvel szemben ellenálló, mangalica tenyészésre is különösen alkalmasak. Fitalabb és idősebb kaulokra és kockákra előjegyzéseket is elfogadunk. **WITTMANN MIHÁLY gazdasági, PÁPA, 7713**

Okosan teszi
 a legtöbb háziasszony, ha bevásárlásánál a
„valódi Franck“
 kávépötléket követeli. Ők súlyt helyeznek arra, hogy mindig a valódi, régen bevált **„Franck“ Kávépötléket** kapják!... mivel ez használatban a legelőnyösebbnek bizonyult.
 Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre, a **„Kávédaráló“-ra!**
 7687/d

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA
Eternit
 PALA
 CSAK AZ **„Eternit“** VÉDSZÓVAL JELELT LAP VALÓDI.
 ETERNIT-MŰVEK MÁTSZÉK LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. C.YÁR: NYERGES-ÚJFALU.

Felhívás bortermelőkhöz és sajtgyárakhoz!
 Kérlekajánlatot néhány száz hektoliter 10-12 malgacoe fehér, hadarka bora. Sajtgyárak produktumának értékesítését vállalom. Előzetes referenciákkal szolgállok.
Nessinger Sándor, terménykereskedő,
 Budapest, II., Szegényház-utca 27.
 Telefon 30-30

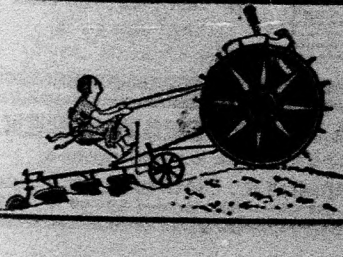
Mangalica tenyészkanok
 és 100 darab tenyésztehenek, melyekből 50 db 2 éves, húsos, májueban fadzik, 50 db 1 éves. A nagy díjjal és több ezer forint első díjjal kinttettett tenyésztehenekből eladók. Cím: **Csobaj József gazdasági, Csobaj, Szabolcs megye, vasútállomás Tokaj.**

NYERSOLAJMOTOR
 8 lóerős, használt, stabil, takarmánykészítőre, morzsolásra alkalmas, abonyi gazdaságomban eladó.
Dr. Hegedűs Kálmán
 Budapest, Krisztina-körút 9.
 Telefon: 140-90

Német földbirtokos, ki birtokát eladja, oklevelével gazdász, 38 éves, nő, egy gyermek anyja, volt lovaskapitány. Kinttett ajánlásokkal, nagyobb uradalommal vagy nagyobb földbirtokkal
intézői vagy vezetői
 minőségben önálló állást keres. Ajánlatok F. W. 13. jellegre Ala-Knasenstein és Vogler, Königsberg I. Fr. címére kéretnek.

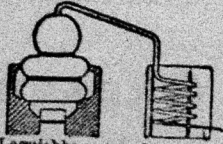
MEGHÍVÓ
 a „PÁTRIA“ irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság folyó évi június hó 3-án (szomban) délután 5 órakor, Budapesten, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának (IX. kerület, Köztelek-utca 8. szám) I. emeleti kis tanácstermében tartandó **XXXI-ik évi rendes közgyűlésére.***
 TÁRGYSOROZAT: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése. 2. Az 1924. évi április 1-től 1925. március 31-ig terjedő üzletéről szóló vagyonmérleg bemutatása és a felmentvény megadása. 3. A nyereség felosztása. 4. Az igazgatósági tagok jelenléti díjának, valamint a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának 1925/26. üzletévre való megállapítása. 5. Választás az igazgatóságba.
 * A részvényeseket azaz hívjuk meg a közgyűlésre, hogy részvényeiket legkésőbb 1. évi június hó 3-án déli 12 óráig pénztárunknál a hivatalos órák alatt letessék elvezekedjenek (alapsz. 18. §). A mérleg a társaság üzlethelyiségében a közgyűlést megelőző 8 napon át az alapszabályok értelmében megtekinthető.
Mérleg az 1924. április hó 1-től 1925. március hó 31-ig terjedő üzletév végével.
 Vagyon: Pénzkészlet 192.638.279 K. Értékpapírkészlet és letét (hadikölcsön és koronajáradék) 309.390 K. Postatakarékpénztár 21.515.252 K. Készletek és anyagok 111.905.639 K. Felszerelések 2.107.024 K. Adósok 1.712.422.982 K. Átmeneti tételek 17.046.200 K. Ingatlanok 11.906.532 K. Összesen 2.069.851.278 K.
 Teher: Részvénytőke 18.000.000 K. Tartalékalapok 316.975.791 K. Nyugdíjalap 72.141.066 K. Összalkalmazottak betegségi segélyalapja 10.000.000 K. Hitelezők 1.522.451.815 K. Átmeneti tételek 1.443.800 K. Nyereség 1923/24. üzletévi maradvány 1.212.112 K. Tiszta nyereség 127.626.694 K. Összesen 128.838.806 K. Összesen 2.069.851.278 K.
Veszteség- és nyereségszámla.
 Veszteség: Üzleti költségek 614.866.483 K. Vegyesek 289.682.816 K. Nyereség 1923/24. üzletévi maradvány 1.212.112 K. Tiszta nyereség 127.626.694 K. Összesen 128.838.806 K. Összesen 1.033.388.105 K.
 Nyereség: Átmozott múlt évről 1.212.112 K. A nyomda összes üzemeinek jövedelme 1.029.940.233 K. Ingatlanjövdelem 2.235.760 K. Összesen 1.033.388.105 K.
 Budapest, 1925. május 13.
 Jelen mérlegszámlát és veszteség-nyereségszámlát a társaság könyveivel összehasonlítván, mindenben egyezőknek és helyesen összeállítottak találtuk.
Az igazgatóság
A felügyelő-bizottság

HOLAMO a jelenkor legjobb SZÁNTÓGÉPE!
 Szánt, csépel, vontat, malmot hajt!
Benzin- vagy petróleumüzem! Nagy teljesítmény! Kis fogyasztás!
 Nagy járókerék! Szabályozó! **Farkas J. és Társa motortelepe,** Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61. Telefonszám: 87-77

ELADÁS

Gőzcséplőkészletek, lokomobilok, magánjárok, minden nagyságban gyárilag javítva, jótállással jutányosan Seifried Hugónál, Budapest, Forgách-utca 14. 1894

Bérlétszükséglet, 3-as Clayton-Shuttleworth-féle cséplőgarnitúra, Hofherr-Schranz-féle löhőerőfejlesztő, gép- és kővácsműhelyfelszerelési eszközök, koscsik, szekerek, szánok, vetőgépek, ekék, boronák, hengerek, fűkaszálo- és aratógépek, rosták, tizedes- és századosmérleg előnyben áruban és kedvező fizetési feltételek mellett átadók. Bővebb tájékoztatást nyújt a tulajdonos: Stern Lajos, Budapest, II., Fazekas-u. 21. 2064

Szerszámfát, talpat, küllőt stb. épületfát, deszkát gyálulva is, legelősebb termelői árban szállítok bármely állomásra

WOLLNER KÁROLY fakeskedő **HŐMÉZGYSÁRHÉLY** Telefon: 78 1791

KÖZPONTI FÜTÉS-, VIZVEZETÉK-, CSATORNA-, ÖNITATÓ- berendezések tervezése és készítése 7122

WOLF MÁRK Budapest, VI., Rózsa-utca 62. Telefon: 152-40

Legújabb rendszerrel ellátott leplombálható **tsztázó pálinkafőzőüstök** 60 literes 120 literig állandóan rakítáron. **Pálinkafőző és mosdóüstök** vörösből, rézgalic, raffin, rézkénpor, Balaton- és Vermorel-rendszerű, továbbá **Chaudoir- és W. M. Csepel-Jegű szőlőpermetezők** a legelősebb gyári áron beszerezhetők. Szantágh Pál részgyár, cégfőnök Terény Sanna, Budapest, IX., Üllői-ut 19. 2207

Olajpogácsa

alegjobb és leggazdaságosabb **erőtakar-mány.** Nagygyári, hajtalanított, kapható közvetlen a gyártól. Felvilágosítások nyervek!

„Bóni” Gyártó és Mezőgazdasági R.-T. Budapest, V., Vörösmarty-tér 4. Telefon: 53-87 és 202-55 7736

Waltzner Rezső cég, Budapest, VII., Akácfa-utca 23 gyártelepén. 1205

Kérjen Aránjat! Saját érdeke, hogy tőlünk Aránjat kérjen, mert jobb **szemet ocsóbban** sehol sem kaphat. Szántásra, cséplésre, háztartásra a legjobb porosz **szemet, brikettet, kocsot** 7723 pontosan és gyorsan szállítunk

„Cardofo” Tüzelőanyag Kereskedelmi Részv.-Társ. Budapest, II., Margit-körút 13. Telefon: 63-12. **Kérjen Aránjat!**

VÉTEL

Vennék mezőgazdasági ipari szállításberendezést. Kérek ajánlatot a berendezés leírásával, ármegjelöléssel és annak külsővel, hol tekintetbe meg. Öv. Schneider Róbertné, Budapest, IX., Ferenc-tér 9., III. 24. 2051

BÉRLÉL

Hozzávetőleg 500 holdas dunántúli bérletet keresek közvetlenül a tulajdonostól 500-5500 forint, megfelelő lakással. Ajánlatokat kérek „Délomogyi” 2065. Jelölőre a kiadóhivatalba. 2065

Csépléshez román búkk tűzifát legelősebb szállít vagonátellenben a **PROSILVANIA R.-T.** Budapest, V., Nádor-utca 21. szám. Sörgöncim: **Centra, Budapest** 7750

Néhány száz darab yorkshirei választott malacot vennék. Kérem ajánlatokat címre: **Fried Sándor, Budapest, IV., Veres Pálné-utca 7.** Telefonszám: József 153-59 7751

Zöldborsót

minden mennyiségben **veszünk,** esetleg **bizományi eladását** vállaljuk. **Erdélyi és Sirhuber** bizományosok, Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 149-15 7708

Istállóablakot, magtárablakot azonnal szállít **FARKAS ÉS TÁRSA** Budapest, VI., Lehel-utca 8. Telefon: 82-70

SCHILLINGER MIKSA **Zsák és ponyva** kereskedés és kölcsönzés Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

Törzskönyvezett anyaktól származó **60 darab széke mangalics választott (10 bűes)** **kocmalac** továbbnyújtására eladó **Nemestóthy-Szabó Örkösök** Balatonszentgyörgyi bérudalmában, Sávoly, u. p. Somogyváros. 7769

„RATIMORS” a legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdaközönség köréből beérkezett kérelmeknek és megnyilatkozott kívánságoknak megfelelőleg, hosszú időn át kísérleteztünk olyan patkányirtószer előállításával, amely rendelkezésnek megfelelő, a patkányokat tehát kipusztítja és az anyag egyéb állásra nem mérgező hatású. Célunk elérhető, a befejezett kísérletek abszolút eredményeknek bizonyultak és emellett a **RATIMORS** patkányirtószer a mai naptól kezdve forgalomba hoztuk. **RATIMORS** folyadék, amely a használati utasítás szerint használható fel. Egy liter, amelynek tartalma egy liter anyagnak felel meg, ára 100.000.- koronára. Megrendelhető. 7368

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 18/b szám.

HEUCKE-GŐZEKE

készlet 7719 tulhevitős, 16 HP, alig használt, minden részében teljesen kifogástalan, igen jó állapotban, ekékkel, lakókocsi stb. tartozékokkal **azonnal kapható** **Székely és Székely mérnökök** a Heucke-gőzekegyár képviselőténél Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 4. szám.

Az állat drága, vigyázzunk rája és használjunk **Lysoform-ot,** mely minden **fertőzéstől megóv!** „A fertőtlenítés a gazdaságban” című nagyon tanulságos füzetünket minden érdeklődőnek díjmentesen beküldi a 7531

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyár r.-t., **Ujpest.**

Gőzekeköteleket azavatóli legmagasabb szakított állásúval 7364 eredeti gyári áron azonnal szállítok **TOEPFFER RÓBERT mérnök** gőzcsatlósai vállalkozó Budapest, I., Mészöly-u. 6. Telefon: József 85-05.

SABORSKY JÓZSEF ÉS FIAI R.-T., BUDAPEST, VIII., Rökk Szilárd-utca 14. **Érdeklőzőknek:** **JOSEF SABORSKY & SÖHNE** wienl céggel

FOGLALKOZIK:

élő és leölt szarvasmarha-, borju-, juh- és sertésbizományi eladással és bizományi vétellel

Elősortésküldemények címszámok: **Budapest-Ferencváros, Sertésvásár** **ÉLŐ SZARVASMARHA-, borju- és juhállományok címszámok:** **Budapest-Ferencváros, Marhavásártér** **Huskioldemények címszámok:** 7033 **Budapest, Központi Vásárcsarnok** **Telefon:** Városl. Iroda (interurban) József 120-25 **Sörgöncim: ALBIZ BUDAPEST** **Telefon:** Sertésvásáron (interurban) József 18-16

Szab. BROWN-féle kéménytoldók és vasaló hevitőesővek

LAROS LAJOS Takaréktűzhelygyár R.-T. **BUDAPEST** **Központi iroda és gyár:** VIII., Bezerédy-utca 8. sz. **Telefon:** József 21-34 **Városi üzlet és raktár:** IV., Váci-utca 40. szám (Irány-utca sarok) **Telefon:** József 153-52

Tépetlen alomtőzeget Készthely mellett levő fenékpusztai telepéről a legjobb minőségben **szállít q-kint 20.000** koronáért **kedvező fizetési feltételek mellett teljes vagonrakományokban** **Magyar Általános Tőzegipar R.-T.** Budapest, V., Mérleg-utca 4. 7024 **Telefon:** 137-03

Ezerhatvan holdas prima csongrádi birtokomat elcsereélném 7758 **ugyanoly nagyságu alsóborsod- vagy alsóhevesmegyei birtokért.** Érdeklődők forduljanak **gróf Serényi uradalom, Dédes.**

Örgróf Pallavicini György mosdói ménéséből eladásra kerül az alábbi 3 drb számeletti tenyészkanca: **„Szélesség”** (22), ell. 1917., Wool Winder (4) — Szépitő (Mind-egy [1]), fedezte Shogun, 1925. III/26. **„Salva Venia”** (6), ell. 1912., Pardon (1) — Sorbonne (Border Minstrel [3]), fedezte Parsival 1925. III/26. **„Illike”**, 16 é. fv. kanca, br. Baich Péter ménéséből, ménésikóval, Shogun után fedezte ugyanaz, 1925. IV/30-án. **Ugyanott eladó: „Sylvanus”,** 9 é. fv., p. her., ap. Keepsake, a. Stockings (ang. imp.), számos díjnyertes és helyezettje. 7741

16 HP Fowler kettős gőzekegarnitúra 1914. évi gyártmányu — utolsó háboru előtti széria —, komplett, kifogástalan karban **eladó.** Tartozékai: 1 drb billenőeke, 7-vasu, 1 drb Rayol-oke, 1 drb 5 m. munkaszélességű, kétféle foggal felszerelt kultivátor, 2 drb hádeglajt, szivattyu és bódé. Eladó továbbá egy komplett uradalmi **gőzmosodaberendezés** is. Cím: **gróf Károlyi Imre uradalmi jószágfelügyelősége, Erd, Fejér megye.** 7729

Lótartók! Lószerszámot, pokrócot, nyergeket szállítunk bármily mennyiségben! **Igás, párja** — 1,700.000 K-tól **Parádés, párja** 4,000.000 K-tól **Nyergek, drb.-ja** 2,000.000 K-tól **Mindennemű árunk I. rendű.**

KOLHÁNYI TESTVÉREK szíjgyártók és nyergesek **Budapest, IX., Viola-utca 48. szám** **Hívótelefon:** József 58-09 7543

TRAKTOROKHOZ legalkalmasabbak — csekély hajtóerősükségletük folytán — az **államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.**

Államgépgyári gőz-, benzin- és „Astra“ gázlokomobilok, szalmakazalozók és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányu **mezőgazdasági gépek és eszközök** állandóan raktáron

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

LÓSZERSZÁM Igás, párja 1.500.000-tól, parádés 3.500.000 K-tól.

Gépszij
minden méretben, kg.-ja 115.000 K

varrószijak, kötőszijak, szirony, kumet lószerszámok mindenkor raktáron.

Állati bőroket kikészít
bérmunkában (szőrmével is) eselleg megvesz

GÁL MIHÁLY bőrgyáros és szijgyártó
Városi iroda és készbőrraktár: Budapest, VI., Lázár-utca 16. (Operaház mögött) 7155
Telefon Interurbán 130-97

Elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket

uradalmak, malmok, kastélyok stb. részére, meglévő telepek átalakítását, bővítését, szivattyúk, gazdasági és hűtőberendezések beépítését vállalja:

Székely és Társa mérnökök
Budapest, VI., Liszt-Ferenc-tér 4. sz.
Telefon: 96-60. 7719 (Alapított 1905-ben)

UJ RÁBA teherautók

REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
TELEFON: 141-08, 148-77 7174

„Westfalia“ tejseparatorok
mindennemű tejjgazdasági eszközök, tej-, vaj- és sajt készítő telepek berendezése legelőnyösebben

STANGA JOZSEF tejjgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki vállalatánál vásárolhatók. Iroda és raktár: Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Telefon: J. 25-73

Gazdák! Földbirtokosok!
A legkiadósabb takarmány

napraforgó és lenmag dara- és liszt-formában
a legelőnyösebb kapható

VESTA OLAJIPAR R.-T.-nél
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 42.
Kívánatra mintázott árajánlat 7722

Kétegérendszerű gézekékel bérszántást vállal

HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, törvényes szakértő
Budapest, VIII., József-körút 49. sz.
Tel.: József 22-65. Sürgönyeim: „Hajmér Budapest“

Tökéletes cséplés oszka a szabadalmazott dobkosárbetételeim

alkalmasával, mert oszka annak segítségével lehet a kalászból a gabonát az utolsó szemig kiostolni.

Raktárról, postán is **KEMÉNY MANÓ** gazdasági cikkek Budapest, V. ker., Rudolf-szonnal szállíthatom: szaküzlete

Gazdák figyelmébe!

Férfi és női angol lovaglósizmak, vízhatlan gazdasági csizmak, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban megrendelhetők

Stefanits János
cégnél 7547
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

PERMETEZŐK
kémporosók, szénkénnyel, alkatrészek, gummiszalagok és tömlők állandóan raktáron. Minden fajta gépek javítása. 7405

KIRÁLY ALAJOS utóda
KIRÁLY SÁNDOR
első magyar szőlőgazdasági gép-
gyár, Budapest, VI., Felsőerdősor 6.

Aratás utáni fizetésre
azonnal szállít, a legelőnyösebb napi árak mellett:

Muhart | Kölest | Tarlórépát

Rézgálicot | Raffiát | Kénport | Rézkénport

Porosz szenet | Kenőolajokat | Zsák- és ponyvákat | Manillát

FÖLDES GYŐZŐ Mag- és Terménykereskedelmi Részvénytársaság
BUDAPEST, V., ZRINYI-UTCA 14. SZ.
TELEFON: 141-10 és 141-16
Sürgönyeim: FÖLDESUR Budapest

Mielőtt szuperfoszfát- és egyéb műtrágyaszükségletét beszerezné, kérjen tőlünk ajánlatot a **DANICA Vegyi Ipar Részvénytársaság**, budapesti vezérképviselőségé.

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75

Vizvezetékek 7599
Központi fűtések
Száritóberendezések

KNUTH-K

ERDÉLYI MÁRK
gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gézeke-bérszántó vállalat
Budapest, VI., Lehel-utca 10.
Telefon: 191-17, 194-25
Sürgönyeim: „Gézeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST
legmodernebb, túlterhelt, majdnem teljesen új gézekkel, vállalja továbbá:
gőzekészletek, billenőök teljes gyári javítását, új fűszekrények építését, mindennemű kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET
szállít minden rendszerű gézekéhez raktárról, vagy készít és javít rendelés után.
Modellek után acélföntést, szürke vagy bronzöntvényt.
Mint a Deleheci-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktáron tart és azonnal szállít új

gőzesodronyköteleket
minden méretben, eredeti gyári áron. 7214

Mezőgazdák 7520
„Zuhatag“ kutja
(serleges rendszer)
Sok ezer darab üzemben!!

Kizárólag szállítja:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

Az amerikai DEERING-féle petróleumüzemű TRAKTOR

valódi **SACK**-féle automatikus kiemelésű **hármasekével**

a mai nap létező **LEGTÖKÉLETESEBB SZÁNTÓGÉP**

Szánt Vontat Csépel 7078

Felvilágosítással készséggel szolgál ezen gépek magyarországi kizárólagos képviselője:
PROPPER SAMU RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KERULET, VILMOS-CSÁSZÁR-UT 52. SZÁM

